

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

1'inci Toplantı

25 Ekim 2016 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve trnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- KARARLAR

A) ÇALIŞMA ESASLARINA İLİŞKİN

1.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/774) ile 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın (1/733) görüşmelerinde uyulacak usul ve esaslara ilişkin karar

2.- Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin (2/1419) Komisyon gündemine alınmasına ilişkin karar

III.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- Merkezi yönetim bütçe kanunu tasarısının görüşülme usulleri hakkında görüşmeler

IV.- SUNUMLAR

1.- Maliye Bakanı Naci Ağbal'ın, 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/774) ile 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/733) hakkında sunumu

V.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
(2/1419)

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

1'inci Toplantı

25 Ekim 2016 Salı

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu saat 14.34'te açılarak üç oturum yaptı.

2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/774) ile 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın (1/733) görüşmeleri sırasında;

Görüşme programında meydana gelebilecek yer değişiklikleri konusunda Başkanlığa yetki verilmesi,

Komisyonunda konuşma sürelerinin bütçenin tümü üzerindeki görüşmelerde Komisyon üyeleri için yirmi dakika, Komisyon üyesi olmayan milletvekilleri için beş dakika, Bakanlık ve kurum bütçeleri üzerindeki görüşmelerde ise Komisyon üyeleri için on dakika, Komisyon üyesi olmayan milletvekilleri için beş dakikayla sınırlandırılması, öngörülen sürelerle bağlı kalınması kaydıyla bu sürenin paylaşarak kullanabilmesi,

Bakanların bütçe sunuş konuşmalarının otuz dakika, sorulara verilecek cevapların ise kırk beş dakikayla sınırlandırılması,

Söz ve soru sırasında Komisyon üyelerine öncelik verilmesi, soru sorma süresinin Komisyon üyeleri için on dakika, diğer milletvekilleri için beş dakika olmak üzere on beş dakikayla sınırlandırılması,

Merkezi yönetim bütçe kanunu tasarısı görüşmeleri sonrasında bağlı cetvellerde veya hazine yardımlarında ihtiyaç duyulabilecek teknik düzeltmelere ilişkin olarak Başkanlığa yetki verilmesi,

Gerekli hâllerde ivediliği olan tasarı ve tekliflerin de Komisyon gündemine alınıp müzakere edilebilmesi, Kabul edildi.

Merkezi yönetim bütçe kanunu tasarısının görüşülme usullerine ilişkin görüşme yapıldı.

Maliye Bakanı Naci Ağbal tarafından, 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/774) ile 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/733) hakkında sunum yapıldı.

Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin (2/1419) Komisyon gündemine alınması kabul edildi.

Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin (2/1419) görüşmeleri tamamlanarak kabul edildi.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından 17.57'de toplantıya son verildi.

25 Ekim 2016 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.34

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: Mehmet Şükrü ERDİNÇ (Adana)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Emine Nur GÜNAY (Eskişehir)

BAŞKAN - Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayın Bakan, kamu kurum ve kuruluşlarımızın değerli bürokratları, yazılı ve görsel basınımızın ve televizyonlarımızın değerli temsilcileri; Başkanlık Divanı adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Komisyonumuzun 1'inci Birleşimini açıyorum.

Bugün gündemimizde, Maliye Bakanımızın, 2017 Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2015 yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın Komisyonumuza sunuşu bulunmaktadır.

II.- KARARLAR

A) ÇALIŞMA ESASLARINA İLİŞKİN

1.- 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/774) ile 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın (1/733) görüşmelerinde uyulacak usul ve esaslara ilişkin karar

BAŞKAN - Sayın Bakana söz vermeden önce bütçe görüşmelerine ilişkin bazı hususları okuyup oylarınıza sunacağım:

1) Görüşme programında meydana gelebilecek yer değişiklikleri konusunda Başkanlığa yetki verilmesi,

2) Komisyonunda konuşma sürelerinin bütçenin tümü üzerindeki görüşmelerde komisyon üyeleri için yirmi dakika, komisyon üyesi olmayan milletvekilleri için beş dakika; bakanlık ve kurum bütçeleri üzerindeki görüşmelerde ise komisyon üyeleri için on dakika, komisyon üyesi olmayan milletvekilleri için beş dakikayla sınırlandırılması, öngörülen sürelerle bağlı kalınması kaydıyla bu sürenin paylaşılarak kullanılabilmesi,

3) Sayın bakanların bütçe sunuş konuşmalarının otuz dakika, sorulara verecekleri cevapların ise kırk beş dakikayla sınırlandırılması,

Söz ve soru sırasında komisyon üyelerine öncelik verilmesi, soru sorma sürelerinin komisyon üyeleri için on dakika, diğer milletvekilleri için beş dakika olmak üzere on beş dakikayla sınırlandırılması,

Merkezî yönetim bütçe kanunu tasarısı görüşmeleri sonrasında bağlı cetvellerde veya hazine yardımlarında ihtiyaç duyulabilecek teknik düzeltmelere ilişkin olarak Başkanlığa yetki verilmesi,

Gerekli hâllerde ivedilik arz eden tasarı ve tekliflerin de komisyon gündemine alınıp müzakere edilebilmesi hususlarını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bakın bir şey söylemek istiyorum, söz istiyorum...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Paylan.

Almış olduğumuz karara ilişkin herhâlde bir söz talebiniz var, buyurun.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Evet, elbette, ama almış olduğunuz karardan önce ben bir söz istiyorum ve siz kararı oylamaya sunuyorsunuz.

BAŞKAN – Tekrar oylamaya sunarım.

Buyurun Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Lütfen, bunu tartışmaya açın yani.

BAŞKAN – Buyurun.

III.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- Merkezi yönetim bütçe kanunu tasarısının görüşülme usulleri hakkında görüşmeler

GARO PAYLAN (İstanbul) – Değerli milletvekili arkadaşlarım, Sayın Bakan, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, hemen oylamaya geçtiniz. Bakın, bu bile, nasıl bir demokrasi anlayışıyla burayı yöneteceğinizin bir aynası oldu.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Burada söz istiyorum ve söz vermeden oylamaya geçiyorsunuz.

Geçen yıl, ben, yeni milletvekili oldum ve olağanüstü şartlarda bir seçime gittik -kasım seçimlerine- ve geçici bütçe yaptık. Geçici bütçe buraya sunmadan getirildi, noktasına virgülüne dokunmadan buradan geçirildi geçici bütçe. Sonra, tekrar olağanüstü şartlarda şubat ayında kalıcı bütçemizi yaptık 2016 yılının. Gene buraya Sayın Bakan getirdi, son gün önümüze geldi böyle kitapçıklar yine, inceleyemeden... Bir ay burada görüştük, noktasına virgülüne dokunulmadan 2016 bütçesi buradan geçti. Şimdi, 2017 bütçesi, memleketimiz olağanüstü hâlde ve olağanüstü hâllerde buraya getiriliyor ve yine siz efendim “on dakika konuşacaksınız”, “beş dakika konuşacaksınız”, “yirmi dakika konuşacaksınız” diye amiyane tabirle raconu kesip, oylamayı yapıp görüşmelere geçiyorsunuz. Kabul edilemez.

Bakın, yasama yürütme yargı erklerdir ve bunlar dengeli olmalı, dengesi ve denetimi olmalı. Yürütme bir şey getirdiğinde, buraya efendim, sırf bir noter muamelesi yaptığın zaman yasamanın hükmü olmaz. Maalesef, yasamanın hükmünün olmadığı günlerden geçiyoruz.

Sayın Bakan da şu kitapçığı bize getirmeden önce -bakın, yalnızca partim adına konuşmuyorum, bir HDP milletvekili olarak konuşmuyorum, AKP milletvekilleri, MHP milletvekilleri için, CHP milletvekilleri için söylüyorum- herhangi birimizle, “Ya, arkadaş, ben bütçe yapacağım, gel bir önerilerini sun, ne diyorsun, ne istersin? -AK PARTİ milletvekilleri için de söylüyorum- Ne istersin? Ne koymak istersin? Yerelle ilgili bir önerin var mı? Genelle ilgili bir önerin var mı?” diye yürütme, herhangi bir milletvekiline danışmadı sanıyorum. Bize danışmadı, HDP milletvekillerine, MHP’lilere sanıyorum danışmadı, CHP’ye de danıştığımı düşünmüyorum ama “AK PARTİ milletvekillerine danıştı mı?” diye de sormak istiyorum arkadaşlarıma. Herhangi bir görüş, öneri alınmadan burada bir bütçe getirilip önümüze kondu ve siz, bakın, geçen seneki görüşmelerde -on dakikayla sınırladınız şimdi konuşmalarımızı. Daha “Oylamayı tekrarlayacağım.” dediniz ama belki ikna ederim milletvekili

arkadaşlarımı- geçen yıl, 28 bakanlık mı var, buraya 28 bakan geldi, 28 bakan da sunumlarını yaptı, biz on dakika burada 20 milletvekili olarak sorularımızı sorduk, her birimizin sekizer, onar sorusu oldu, en fazla her bakan ortalama 10 soruya cevap verdi -bir milletvekilinin bile sorularının toplamı etmez- “Size yazılı olarak cevap vereceğim.” dedi her birisi giderken, hatta siz kestiniz “Yazılı olarak cevap verebilirsiniz Sayın Bakan.” deyip kestirdiniz, yalnızca 3 bakan yazılı cevap verdi; 28 bakanda 3 bakan. Bu teamül ise bu teamülü ben kabul etmiyorum. Bu, yasamaya olan bir saygısızlıktır. Size de olan bir saygısızlıktır bu Komisyonun Başkanı olarak, bütün milletvekili arkadaşlarıma olan saygısızlıktır. Bu teamülü devam ettirmeyelim arkadaşlar. Eğer ki buraya bir bütçe gelmişse, bu bütçenin, ben, önce bir istişare edilip, önerilerimizin alınıp, revize edilerek tekrar gelmesini öneriyorum. “Ben bunu getirdim, noktasına virgüline dokundurmadan buraya bir noter muamelesi yaparım.” deme durumunu hiçbir milletvekili arkadaşımın kabul etmemesi lazım. Buraya noter muamelesi yapılıyor arkadaşlar, yaptırmayalım. Biz de görüşlerimizi, önerilerimizi bugün söyleyelim, Bakan Beyle istişare edelim. Demokrasi uzlaşma demektir. Bütün görüşlerin, Parlamentoda olan bütün görüşlerin az veya çok bu bütçede konması demektir. Bütçe bir ülkenin vicdanıdır, vicdanıysa bu vicdanın buraya yansması lazım ve demokrasidir. Ne kadar demokrat olduğunu gösterir bir ülkenin. Bütün siyasi partilerin görüşlerinin az veya çok bir uzlaşma kültürüyle bu bütçeye yansması için fırsat verelim.

Sonra, bu soru-cevap faslında Sayın Bakan, işte “Bakan kırk beş dakika konuşur, sonra ben keserim, sorulara yazılı cevap verirsin.” usulünün işlemediğini geçen yılki bütçede gördük. Bununla ilgili tedbirlerinizi merak ediyorum. Komisyon Başkanı olarak, Komisyon Divanı olarak ne tip tedbirler düşündünüz? Yasamaya saygı icabı yürütme ve yasama arasındaki dengede ve denetimde nasıl bir denge usulü düşünüyorsunuz? Geçen yıl bütçe görüşmeleri bitti, daha sonra dahi, Mecliste görüşüldükten sonra dahi cevaplarımız gelmedi. Bununla ilgili tedbirlerinizi merak ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bununla ilgili bir usul tartışması açmanızı öneriyorum. Bütün milletvekili arkadaşlarımda da bununla ilgili görüşlerini ortaya koymasını rica ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Bu arada, bütçeyle ilgili dokümanlar elektronik ortamda flaş bellek olarak cuma günü -ayın 21’inde- bütün milletvekillerimizin ofislerine imza karşılığı teslim edilmiştir. “Bugün masada gördüm.” dedikleriniz dün gece elimize ulaşan matbaadan çıkmış şeklindedir. Ancak bu bilgiler sizlere elektronik ortamda ulaştırılmıştır.

Teşekkür ederim.

Sayın Bekaroğlu, sizin bir söz talebiniz var herhâlde?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Evet.

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin çok önemli bir görevini burada ifa etmek üzere toplandık. 2017 yılı bütçesini tartışacağız, konuşacağız, bir de 2015’in kesin hesabını konuşacağız. Son derece önemli bir görev yapıyoruz. Dolayısıyla, burada, bu bütçeyle ilgili herkesin tüm eleştirilerini sunabilmesi gerekiyor. Konuşmaların sınırlandırılması doğru bir uygulama değildir. En azından Plan ve Bütçe Komisyonu üyeleri için bu sınırlandırmanın kaldırılmasını öneriyorum.

Değerli arkadaşlar, Sayın Başkan; demokrasinin en temel özelliklerinden biri bütçe hakkıdır, bütçe hakkıyla başlamıştır demokrasi. Yani “bütçe hakkı” derken bu millet, halk verdiği vergilerin ne kadar olacağını, bunun nasıl harcanacağını, ne olacağını temsilcilerine, Türkiye Büyük Millet Meclisine devretmiştir. Bu hakkın hakkıyla kullanılması gerekiyor. Bunu, bu hakkın hakkıyla kullanılması görevini yapabilmemiz için de bu imkânı Başkanlığın, Sayın Bakanın oluşturması lazım. Daha toplantıya başlamadan kimin kaç dakika konuşacağını sınırlayarak, usulden bir oylama yaptırarak bu işi geçiştiremez, bu çok yanlış bir uygulamadır.

Bakın, geçen sene bütçe yaparken 15 Temmuz görmemiştik; 15 Temmuzda Türkiye demokrasisine ciddi bir saldırı oldu, bir kalkışma yaşadık, bir darbe girişimi yaşadık ve Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri de demokrasiyi ve Meclisi korumak için canlarını tehlikeye atarak burada nöbet tuttular. Bu nöbetin gereklerinden bir tanesi de ve en önemlisi bütçe yapmaktır, bütçeyi konuşmaktır, tartışmaktır.

Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım -özellikle iktidar partisi milletvekili arkadaşlarıma söylüyorum- bu sınırlamalar kaldırılсын, bunlar yanlıştır. Başka bir şey daha söylüyorum: Siz de biz de milletvekiliyiz. Halkı temsil ediyoruz. Sizin de Hükümeti denetleme hakkınız var, görevinizdir bu. Dolayısıyla, gelen her şeye parmak kaldırmak... Evet, çoğunluksınız, netice itibarıyla çoğunluk karar verecek, buna da bir itirazımız yoktur, böyledir demokrasilerde, kararlar böyle alınır ama bu kararlar alınmadan evvel her şeyin açık, net bir şekilde konuşulması gerekiyor. Siz her şeye “evet” diye el kaldırmak durumunda değilsiniz. Yanlış anlamayın. Sizin iradenize müdahale anlamında söylemiyorum, sadece bir hatırlatma yapıyorum. O zaman, “Hükümet, mutlak doğru yapıyor, hiçbir şey tartışılmaz.” anlamına gelir. Hayır, demokrasilerde mutlak doğru olmaz. İnsanlar da mutlak doğrular, her sefer doğru şeyler yapmazlar, yanlışlıklar yaparlar. Bu yanlışlıkları, “Hükümetimizdir, bizim iktidarımızdır.” diye görmezden gelmeyin. Eğer böyle yaparsanız, gerçekten milletin size yüklemiş olduğu görevi yapmamış olursunuz.

Sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bekaroğlu.

Sayın Öztürk...

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Yeni yasama yılının ve bütçe dönemimizin Plan Bütçe Komisyonumuzun çalışmalarının hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Tabii, “Vakit nakittir.” sözü bizim atalarımızın sözü. İngilizler “The time is money.” derler. Zaman önemli bir unsur ve hiç telafisi olmayan bir mesele. Tabii ki muhalefet partisi temsilcisi arkadaşlarımızın “Zaman kısıtlaması olmasın.” demelerini hoşgörülle karşılıyoruz ama yine de Sayın Başkanın bu biraz önce oyladığı ama “Yeniden oylayacağım.” dediği süre kısıtlamasını uygun gördüğümüzü ben ifade etmek istiyorum. Bu demek değildir ki bütçemizi tartışmayacağız.

Biz de inşallah en iyi katkıları yaparak Sayın Bakanımızın sunumundan sonra gerek 2017 bütçemizi gerekse 2015 yılı kesin hesap görüşmelerini en verimli şekilde görüşeceğimizi ümit ediyor ve hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Günal, buyurun lütfen.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

2017 yılı bütçesini çok ağır şartlar altında görüşüyoruz. Maalesef ülkemizin dört bir yandan farklı saldırılarla mücadele ettiği bir dönemde inşallah bu bütçedeki verilecek tahsisatların ülkemizin geleceği açısından hayırlı hizmetlerde, hayırlı yatırımlarda kullanılacağını temenni ediyoruz.

Bu çerçevede, 2017 bütçesinin hayırlı, uğurlu olmasını diliyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim Sayın Günal.

Değerli arkadaşlar, yeni bir tartışma başlatmak adına söylemiyorum ama tabii ki, gönül ister ki, çok daha geniş bir zaman sürecinde bunu görüşelim. Ancak uzun yıllardır Komisyonunda, “bir teamül” demiyorum ama, oluşturulmuş bir usul çerçevesinde, sadece bütçe görüşme süreçlerinde Komisyon üyelerimiz ve milletvekillerinin söz süreleri, soru süreleri belli bir sınırlamaya tabi tutulmaktadır. O çerçevede irade Komisyonun iradesidir. Onlara sunduk. İnşallah ben de bu bütçenin milletimiz ve memleketimiz için hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum. Hakikaten zor bir süreçten geçiyoruz.

Burada, bu vesileyle, bir kez daha, 15 Temmuz darbe girişimi çerçevesinde hayatlarını kaybeden 241 şehidimize Cenab-ı Allah’tan rahmet diliyorum, ailelerine ve milletimize sabırlar diliyorum. 2.194 gazimize de Rabb’imden acil şifalar diliyorum. Memleketimiz bir daha böyle kara geceleri inşallah yaşamayacaktır ama bütün hepimiz bu aziz millete şükran borçluyuz. Onların sayesinde, onların dik duruşu sayesinde, onurlu duruşu sayesinde devletimiz bir bütün olarak dimdik ayakta. Allah bir kez daha bütün bu aziz milletten, 79 milyondan razı olsun diyorum.

Teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan, soruma cevap alamadım.

BAŞKAN – Müsaade ederseniz, bir kez daha bu süre sınırlamalarıyla ilgili, çalışma düzenimizle ilgili az önce okumuş olduğum 7 maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan, bir soru sordum size.

BAŞKAN – Buyurun, tekrarlar mısınız. Dinliyorum sizi efendim.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan, şunu sordum...

BAŞKAN – Cevaplarla ilgili...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan, usulle ilgili bir şey söyledim. Siz usulü oyluyorsunuz şimdi. Dedim ki: İki yaptığımız bütçede de, geçici bütçede de, 2016 genel bütçesinde de buraya 28 bakanımız geldi sayıyı yanlış söylemiyorsam ve 28’i de bizim cevaplanacak toplam 100 sorumuz varsa, 3’üne, 5’ine cevap verip buradan gitti. Dediniz ki siz: “Siz onlara yazılı cevap verirsiniz Sayın Bakan.” dediniz ve bana diyorum, diğer arkadaşlarımı bilmiyorum, yalnızca 3 bakan yazılı cevap verdi, bunlar da süresi içinde değil.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum. Biz Komisyon olarak...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bununla ilgili nasıl bir tedbir düşündünüz? Bu aynı şekilde bir usul mü sürecek? Bununla ilgili tedbirinizi merak ediyorum Komisyon olarak.

BAŞKAN – Müsaade edin Sayın Paylan.

Komisyon olarak biz sayın bakanlardan cevapsız kalan sorulara yazılı olarak göndermelerini talep ederiz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Gelmedi.

BAŞKAN – Efendim, talep etmeye devam ederiz Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Gelmiyor diyorum. Gelmediği sürece tartışma...

BAŞKAN – Sunumunu yapmak üzere Sayın Bakana söz veriyorum.

Sayın Bakan, buyurun lütfen.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yasamaya böyle saygı olmaz. Siz yasamaya saygı beklemeyin, burası noter arkadaşlar.

BAŞKAN – Sayın Bakan, buyurun lütfen.

IV.- SUNUMLAR

1.- Maliye Bakanı Naci Ağbal'ın, 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/774) ile 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/733) hakkında sunumu

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri, değerli basın mensupları; konuşmamın başında hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonunda bugün 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ve 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarılarının görüşmelerine başlıyoruz.

Siz değerli Komisyon üyelerinin katkılarıyla son hâlini alacak olan bu tasarılar daha sonra Genel Kurula sunulacaktır.

Yapacağımız her türlü yapıcı eleştiri, katkı ve yorumlarınızdan dolayı şimdiden teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; bugün yapacağım sunumum, küresel ekonomi ve Türkiye ekonomisi, orta vadeli görünüm ve yapısal reform gündemi, 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı, 2016 Yılı bütçesine ilişkin yıl sonu gerçekleşme tahminlerimiz, 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi ve gelir politikaları bölümlerinden oluşacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmama öncelikle küresel ekonomi ve Türkiye ekonomisine ilişkin genel bir değerlendirme yaparak başlamak istiyorum. Küresel ekonomi 2016 yılında beklentilerin altında bir büyüme performansı göstermekle beraber, görünümde meydana gelen tedrici iyileşmelerle birlikte 2017 yılında büyüme hız kazanacaktır. Yılın ilk yarısında Amerika Birleşik Devletleri ekonomisinin beklenenden daha düşük büyümesi, İngiltere'nin AB'den ayrılma kararı ve gelişmekte olan ülkelerde büyümenin beklenene göre yavaşlaması nedenleriyle global ekonomik büyümenin 2016 yılında yüzde 3,1 seviyesinde olması beklenmektedir. 2016 yılı için tahmin edilen bu global büyüme oranı, global finansal krizin meydana geldiği 2009 yılından sonra en düşük büyüme oranını da ifade etmektedir. Onu da sizlerle paylaşmış olayım.

Öte yandan, küresel ekonomik aktivitelerde canlanma, emtia fiyatlarında nispi olarak bir toparlanma ve finansal koşullarda da bir iyileşme son dönemlerde ortaya çıkan temel gelişmelerdir. Bu gelişmeler küresel ekonominin 2017 yılında yüzde 3,4'e doğru bir büyüme yapması imkânını da vermektedir.

Küresel ekonomideki toparlanmanın esas sürükleyicisinin gelişmekte olan ülkeler olması beklenmektedir. 2016 yılında yüzde 2,1 büyüyen Çin ve Hindistan hariç gelişmekte olan ülkelerin 2017 yılında yüzde 3'le belirgin şekilde toparlanması tahmin edilmektedir. Küresel ekonomide ana gündem maddesi büyüme oranlarının yukarıya çekilmesidir.

Global finansal krizin meydana geldiği 2009 yılından bu yana aslında yeni bir döneme girdiğimizi de ifade etmek gerekiyor. Zaman zaman 2009 öncesi ve sonrası karşılaştırmalar yapıyoruz. Ama artık gelinen noktada yeni dönemin, yani bundan sonraki orta ve uzun vadede de önceki dönemlere kıyasen global büyüme oranlarının aşağıya geldiğini de söylemek mümkün. Bunu tabii ki tetikleyen çok değişik faktörler var. O faktörlere inşallah konuşmamın ilerleyen bölümlerinde de ayrıca gireceğim.

Büyümenin hızlanması ve ekonomik canlanmanın sağlanması amacıyla uygulanagelen genişlemeci para politikalarının yeterliliği ve sürdürülebilirliğine ilişkin kaygılar nedeniyle maliye politikası öne çıkan bir araç olmaya başlamıştır. Potansiyel büyüme oranlarının artırılması için yapısal reformlara daha fazla ağırlık verilmesi gerektiği de yaygın bir şekilde ifade edilmektedir.

Sayın Başkan, değerli üyeler; gelişmiş ülkelerde ekonomik faaliyet, yüksek borçluluk, düşük verimlilik artışı ve yatırımların toparlanamaması gibi sebeplerle beklenene göre zayıf seyretmektedir. ABD ekonomisi için 2016 büyüme tahmini yüzde 2,2'den yüzde 1,6'ya revize edilmiştir. 2017 yılında ise dış ticaret ve yatırımlardaki toparlanmayla ABD'nin yüzde 2,2 büyümesi beklenmektedir.

Avro bölgesinde ekonomik aktivitede ve büyüme trendinde ılımlı ve istikrarlı bir iyileşme devam etmektedir. Tabii ki Avrupa'daki olumlu gelişmeler dış ticaret ve sermaye kanalı üzerinden Türkiye açısından gelecek sene olumlu bir gelişmedir. Onu da ifade etmek isterim.

2016 yılında yüzde 0,5 büyümesi tahmin edilen Japonya'nın 2017 yılında para ve maliye politikalarındaki ilave desteklerle yüzde 0,6 büyüyeceği tahmin edilmektedir.

Gelişmekte olan ülkelerin ekonomik performansı son yıllarda beklenenin altında gerçekleşmektedir. Düşük emtia fiyatları, zayıf küresel ticaret, finansal piyasalarda meydana gelen dalgalanmalar, artan jeopolitik gerginlikler ve siyasi sorunlar gelişmekte olan ülkelerdeki görünümü aşağıya çekmektedir. Son dönemde emtia fiyatlarında meydana gelen görece yükseliş, elverişli finansal koşullar ve ekonomik aktivitede toparlanmayla bu ülkelerde görünüm iyileşme trendi içindedir. Gelişmekte olan ülkelerde 2016 yılında yüzde 4,2 olarak beklenen büyümenin 2017 yılında yüzde 4,6'ya yükselmesi tahmin edilmektedir.

Sayın Başkan, değerli üyeler; küresel ticaret birçok ülkede zayıf seyreden talep ve yatırımlar ile düşük emtia fiyatlarının da etkisiyle son beş yılda ortalama yüzde 3 gibi düşük bir oranda büyümüştür. Öte yandan, artan korumacılık eğilimi de küresel ticaret artışını sınırlamaktadır. Aslında önümüzdeki dönemde öne çıkacak öncelikli ve önemli konulardan bir tanesi de küresel ticaretin önceki dönemlere kıyasen büyüme oranlarının gerisinde kalması ve küresel ticaret noktasında korumacılıkla ilgili yaygınlaşan bir politika çerçevesinin oluşmasıdır.

Önümüzdeki yıl küresel talep ve emtia fiyatlarında beklenen canlanmayla bu sene yüzde 2,3 olan küresel ticaret hacminin gelecek sene yüzde 3,8'e çıkması beklenmektedir.

Sayın Başkan, değerli üyeler; başta Avrupa ve Japon merkez bankaları olmak üzere birçok merkez bankası negatif faiz oranları ve genişleyici para politikaları uygulayagelmektedir. Bu politikaların hem zayıf seyreden küresel büyüme hem de Brexit sonrası artan belirsizliklere karşı önümüzdeki dönemde de devam etmesi öngörülmektedir.

FED'in ABD ekonomisindeki toparlanmaya paralel olarak faiz oranlarını önümüzdeki dönemde kademeli olarak ve sınırlı bir şekilde artıracığı da genel bir beklenti hâline gelmiştir. Küresel düzeyde düşük seyreden faiz ortamının küresel büyümeyle, gelişmekte olan ülkelere sermaye akışını destekleyeceği tahmin edilmektedir.

Önümüzdeki dönemde küresel ekonomi ve ticaretin toparlanmaya devam etmesi beklenmekle beraber, ekonomik canlanma, finansal koşulların elverişliliği ile jeopolitik görünüm üzerinde aşağı yönlü riskler de bulunmaktadır. Ayrıca yüksek borçluluk ve düşük verimlilik ile ticaretteki korumacı yaklaşımlar da global büyüme oranlarını aşağıya çekebilmektedir. Bu riskler karşısında, küresel ekonomide ticareti teşvik eden, verimlilik artışını destekleyen, potansiyel büyüme, istihdam ve yatırımları yukarıya çeken yapısal reformlar ile büyüme dostu maliye politikalarının önemi daha da artmıştır.

Sayın Başkan, değerli üyeler; global ekonomiye ilişkin bu genel değerlendirmeleri sizlerle paylaştıktan sonra, şimdi de kısaca Türkiye ekonomisinde son dönemde yaşanan gelişmeleri sizlerle paylaşmak istiyorum.

Ekonomimiz iç ve dış konjonktürdeki olumsuzluklara rağmen yüksek oranda büyümeye devam etmiştir. Ülkemiz yılın ilk yarısında yüzde 3,9 ile Çin ve Hindistan hariç gelişmekte olan ülkelerin 2,5 katı mertebesinde büyümüştür. Birçok gelişmiş ve gelişmekte olan ülke büyüme oranlarında dalgalı bir seyir izlerken, Türkiye, son 27 çeyrektir kesintisiz bir şekilde büyümekte ve diğer gelişmekte olan ülkelerle de, Çin ve Hindistan'ı bir tarafa bırakacak olursak, pozitif yönde ayrılmaktadır. 15 Temmuz darbe girişimi, terör saldırıları, turizmdeki daralma ve zayıf dış talebe rağmen 2016 yılını yüzde 3,2'lik bir büyümeyle kapatacağımızı da tahmin ediyoruz.

Dış politikada oluşturduğumuz olumlu gelişmeler, hayata geçirdiğimiz ve geçirmekte olduğumuz yapısal reformlar sayesinde 2017 yılında ekonominin canlanacağını, büyüme oranlarının yukarı yönlü gideceğini öngörüyoruz, hedeflerimizi bu şekilde oluşturduk.

2017 yılına ilişkin genel makroekonomik çerçeveyi oluştururken küresel ekonomide ortaya çıkan toparlanma eğilimi, dış talepte meydana gelen artış, dış finansman koşullarının önümüzdeki dönemde nispi olarak daha da elverişli bir şekilde devam edecek olması, jeopolitik ortamın nispi olarak daha istikrar kazanacak bir görünüme kavuşturulabilir olması ve turizm sektöründeki toparlanma ile özellikle özel sektör yatırım ve tasarruf oranlarındaki artış sayesinde büyüme oranlarının 2017 yılında yukarı yönlü gideceğini düşünüyoruz. Bu çerçevede de 2017 yılında ekonomimizin yüzde 4,4 büyümesini hedefliyoruz.

Sayın Başkan, değerli üyeler; 2007 yılından bu yana Türkiye 6,8 milyon ilave istihdamla OECD ülkeleri arasında en yüksek istihdam sağlayan 2'nci ülke oldu. OECD, Türkiye'yi 2016-2017 yıllarında en fazla yıllık istihdam artışı yaşanacak ülke olarak değerlendirdi. Ancak, son dönemde ekonomide yavaşlama ve turizmde daralma tabii ki görüyoruz. Bu çerçevede, işsizlik oranlarındaki aşağı yönlü ivmelenmede bir miktar duraksama var ama yıl sonu itibarıyla işsizlik oranlarının yüzde 10,5; gelecek sene ise düşerek yüzde 10,2 olarak gerçekleşmesini bekliyoruz.

2015 yılı sonunda yüzde 8,8 olan enflasyonun gıda fiyatlarındaki normalleşme ve çekirdek enflasyondaki iyileşmeyle 2016 yılı sonunda yüzde 7,5'e; 2017 yılında ise yüzde 6,5'e gerileyeceğini tahmin ediyoruz.

Son altı yıldır azalma eğiliminde olan cari açık 2016 Ağustos ayında on iki aylık bazda 31 milyar dolara gerilemiştir ancak 2016 yılında dış ticaret ortaklarımızda talebin beklenenden düşük artması ile turizm gelirlerinde yaşanan gerileme cari açıktaki iyileşmeyi sınırlamaktadır. Bu çerçevede, 2015 yılında yüzde 4,5 olan cari işlemler açığının millî gelire oranının 2016 ve 2017 yıllarında sırasıyla yüzde 4,3 ve yüzde 4,2 olacağını öngörüyoruz.

Güçlü bankacılık sistemimiz ekonomimizi dalgalanmalara karşı koruyan önemli bir unsurdur. Küresel ekonomideki belirsizliklere rağmen, bankacılık sektörünün temel rasyoları güçlü ve sağlıklı yapısını korumaktadır. 2016 Ağustos ayı itibarıyla sermaye yeterlilik oranı yüzde 16 ile yasal sınır olan yüzde 8'in 2 katı üstündedir.

Sayın Başkan, değerli üyeler; Türkiye 2002 yılından bu yana uyguladığı mali disiplin ve ihtiyatlı makroekonomik politikalar sayesinde kamu maliyesinde küresel ölçekte örnek gösterilen bir ülke hâline gelmiştir. 2002 yılında yüzde 10,8 olan genel devlet açığının millî gelire oranı 2015 yılında yüzde 0,1 olarak gerçekleşmiştir. 2016 yılında yüzde 1,9 olarak öngördüğümüz bu oran, gelişmekte olan ülke ortalamalarının yarısından az, OECD ortalamasından ise 1 puan daha düşüktür.

Sayın Başkan, değerli üyeler; 2017-2019 dönemini kapsayan orta vadeli programda Türkiye ekonomisinin istikrarlı ve daha rekabetçi bir zeminde büyümesini ve toplumun refahının yükselmesini hedefledik. Orta vadeli programı hazırlarken ortaya koyduğumuz temel amaçlar, sürdürülebilir ve kapsayıcı büyümeyi desteklemek, enflasyonu aşağı çekmek, istihdamı artırmak, cari açığı sınırlamak ve mali disiplini kararlı bir şekilde devam ettirmektir. Büyümenin orta vadeli program döneminde kademeli bir şekilde artarak 2017 yılında yüzde 4,4'e; 2018 ve 2019 yıllarında ise yüzde 5'e yükselmesini hedefliyoruz. Gerçekleştirdiğimiz ve önümüzdeki dönemde de hızla uygulamaya koyacağımız yapısal reformlar yatırım, üretim, istihdam ve ihracatı desteklemek suretiyle ülkemizin potansiyel büyüme oranını yukarı çekecektir.

2017-2019 döneminde uygulayacağımız büyüme dostu maliye politikasıyla bir yandan büyüme hedefimizi desteklerken, diğer yandan mali disiplini kararlılıkla uygulamaya devam edeceğiz. Bu kapsamda, 2017 yılında yüzde 1,7 olması beklenen genel devlet açığının millî gelire oranını 2019 yılında yüzde 1'e düşürmeyi hedefliyoruz. Yine, 2017 yıl sonunda yüzde 31,9 olarak tahmin ettiğimiz AB tanımlı borç stokunun millî gelire oranını 2019 yılında yüzde 30'un altına yani yüzde 29,9'a düşürmüş olacağız. Önümüzdeki dönemde hedefimiz, yüksek büyüme oranlarını devam ettirerek ülkemizin gelişmiş ülkeler arasında yer almasını sağlamaktır. Bunun da yolu bugüne kadar AK PARTİ hükümetleri olarak yaptığımız gibi bundan sonra da yapacağımız yapısal reformlardır.

Bugüne kadar birçok reformu yakın zamanda uygulamaya koyduk. Bu anlamda yatırım ve iş ortamını iyileştirmek amacıyla mevcut yatırım teşvik sistemini iyileştirdik, kapsamını genişlettik ve teşvik unsurlarını kalıcı hâle getirdik. Özel sektör yatırımları için yeni "süper teşvik sistemi"ni hayata geçirdik. Yatırım, üretim, ihracat, istihdam ve finansman üzerindeki vergi yüklerinde siz Komisyon üyelerimizin de desteğiyle önemli indirimleri bu dönemde yaptık. Yine, sizlerin desteğiyle şirket kuruluşunu kolaylaştırdık, maliyetleri azalttık. Bölgesel yönetim ve hizmet merkezleri şeklinde çalışan işletmelere vergisel kolaylıklar getirdik. Taşınır rehini düzenlemesini yine Meclisimizde hep beraber düzenlemiştik. İstinaf mahkemeleri ve İstanbul Tahkim Merkezini kurduk. İş gücü piyasalarını destekledik, bu amaçla Uluslararası İşgücü Kanunu'nu çıkardık. Turkuaz Kart ve yabancı öğrencilere çalışma izniyle nitelikli insan gücünü ülkemize çekme imkânı getirdik. Gençlerin ve kadınların istihdamını destekledik. Esnek çalışma modelini getirdik. Katma değeri yüksek bir üretim yapısına geçebilmek için bu dönemde AR-GE Kanunu'nu yasalaştırdık. Tasarım merkezleri ve teknokentleri destekleyecek düzenlemeler yaptık. KOBİ'lerin AR-GE desteklerine erişim imkânını artırdık ve genişlettik. Özel sektör tasarruflarını artırmak için de bu dönemde önemli düzenlemeler yaptık. Bireysel emeklilik sistemine otomatik katılımı hayata geçirdik. İstanbul Finans Merkezi projesine bu dönemde hız verdik. Banka dışı finans ve katılım bankacılığına yine Komisyonumuzun destekleriyle önemli yeni avantajlar getirdik. Uzun vadeli tasarruflara vergisel teşvikler getirdik. Yine, en son Türkiye Varlık Fonu'na ilişkin yasal düzenlemeyi Komisyonunda hep beraber çalıştık ve yasalaşmasına katkı sağladık.

Sayın Başkan, değerli üyeler; önümüzdeki dönemde de yapısal reformlara yargı, eğitim, reel ekonomide dönüşüm ve kamu yönetimi olmak üzere dört temel ekseninde devam edeceğiz. İnşallah, bu yapısal reformları da süratle hep beraber Meclisten geçireceğiz.

Sayın Başkan, değerli üyeler; 2017-2019 Orta Vadeli Programı'nın genel çerçevesini ve yapacağımız reformları kısaca sizlerle paylaştıktan sonra 2017 yılı bütçesine geçmeden önce 2015 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı ile 2016 yıl sonu bütçe gerçekleştirmelerine ilişkin büyüklükleri de sizlerle

paylaşmak istiyorum: 2015 yılında kesin hesap kanunu tasarımızın öngördüğü şekliyle bütçe giderleri 506 milyar lira, bütçe gelirleri 482 milyar lira, bütçe açığı 23,5 milyar lira, faiz dışı fazla 29,5 milyar lira olarak gerçekleşmiştir.

2016 yılı merkezî yönetim bütçe gerçekleştirmelerine ilişkin yıl sonu beklentimiz ise şu şekildedir: 2016 yılında merkezî yönetim bütçe giderlerinin yıl sonu itibarıyla 581 milyar, bütçe gelirlerinin 546 milyar, bütçe açığının 34,6 milyar, faiz dışı fazlanın ise 16,9 milyar olmasını tahmin ediyoruz.

2017 yılı merkezî yönetim bütçesiyle ilgili öncelikle büyüklükleri hakkında sizlerle bilgileri paylaşmak isterim.

Öncelikle, bu bölümde konuşmama başlarken şunu ifade etmeme müsaade edin. 2017 yılı bütçesi AK parti hükûmetleri tarafından hazırlanan 15'inci bütçedir. Bu, çok partili siyasi hayatımız döneminde hiçbir iktidara nasip olmamış rekor niteliğinde bir başarıdır.

2017 yılı bütçemizi ülkemizin orta vadeli programda açıkladığımız ekonomik, mali ve sosyal hedeflerine uyumlu olacak şekilde hazırladık. 2017 ve takip eden yıllarda mali disiplinden asla taviz vermeden kamu maliyesi alanında elde ettiğimiz kazanımları korumayı hedefliyoruz. 2017 yılı bütçemizde bütçe giderlerini 645,1 milyar lira, faiz hariç giderleri 587,6 milyar lira, bütçe gelirlerini 598,3 milyar lira, vergi gelirlerini 511,1 milyar lira, bütçe açığını 46,9 milyar lira, faiz dışı fazlayı ise 10,6 milyar lira olarak öngördük.

2017 yılı bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre dağılımı ise şu şekildedir: Personel giderleri 162,6 milyar lira, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri 27,1 milyar lira, mal ve hizmet alım giderleri 52,1 milyar lira, cari transferler 249,3 milyar lira, sermaye giderleri 66,2 milyar lira, sermaye transferleri 10,9 milyar lira, borç verme giderleri 12,9 milyar lira, yedek ödenekler 6,4 milyar lira, faiz giderleri 57,5 milyar lira. Bu hedefler çerçevesinde, 2017 yılında bütçe açığımızın millî gelire oranının yüzde 1,9; faiz dışı fazlanın ise yüzde 0,4 olmasını öngörüyoruz. Devam eden yıllarda hem bütçe açığı oranı daha da aşağı gelecek, diğer taraftan faiz dışı fazla ise daha da yukarı gidecek. 2017 yılında bütçe gelirlerinin 2016 yıl sonu tahminine göre, yüzde 9,5 oranında artarak 598,3 milyar liraya ulaşacağını tahmin ediyoruz.

2017 yılı vergi gelirlerinin alt kalemlerini ise şu şekilde öngördük: Gelir vergisi 108,9 milyar lira, kurumlar vergisi 46,2 milyar lira, dâhilde alınan KDV 57,1 milyar lira, özel tüketim vergisi 136,4 milyar lira, ithalde alınan KDV 83,7 milyar lira, motorlu taşıtlar vergisi 11,3 milyar lira, banka sigorta muameleleri vergisi 13 milyar lira, damga vergisi 15,2 milyar lira, harçlar 19,8 milyar lira, diğer vergiler 19,5 milyar lira.

Vergi dışı gelirlerimizde de önemli bir kaynak sağlayan özelleştirme gelirlerimiz hakkında da kısaca bilgi vermek istiyorum. 2002-2015 yıllarında gerçekleştirilen özelleştirme geliri 58,8 milyar dolardır. Bu yıl ise 21 Ekim itibarıyla 3,3 milyar dolar tutarında özelleştirme geliri elde edilmiş olup yıl sonuna kadar toplam gelirin 5 milyar dolara ulaşmasını bekliyoruz yani 2015 yıl sonu özelleştirme geliri beklentimiz 15 milyar TL'dir. 2017 yılı için öngördüğümüz özelleştirme geliri tahminimiz ise 13 milyar lira tutarındadır.

Sayın Başkan, değerli üyeler; 2017 yılı bütçemiz bundan önceki on dört yılda olduğu gibi vatandaşlarımızın refahını artıran, ihtiyaç duydukları hizmetleri karşılayan ve faize değil kamu hizmetlerine kaynak ayıran bir bütçe olma özelliğini taşımaktadır. Bütçe giderleri içerisinde faiz giderlerinde meydana gelen azalmaya özellikle dikkatinizi çekmek istiyorum. Son on dört yılda bütçeden faiz ödemelerine ayrılan kaynağı sürekli bir şekilde düşürdük. 2002 yılında bütçe giderlerimizin yüzde 43'ü faiz harcamalarına giderken bu oranı 2017 yılında yüzde 8,9'a kadar düşürdük. Benzer şekilde,

2002 yılında her 100 liralık verginin 86 lirası faize giderken 2017 yılında bu rakamın, her 100 liralık verginin 11 lirasını faize veriyoruz. Dolayısıyla, burada, çok ciddi anlamda faiz harcamalarında bir düşüş var. Geriye kalan kısmını da eğitime, sağlığa, yatırıma, tarıma, sosyal yardımlara, kısaca halkımızın refahına harcıyoruz.

2017 yılı bütçemizin en önemli özelliği, büyümeyi esas alan bir bütçe olmasıdır. Bu çerçevede, 2017 yılı bütçesiyle gerek artan kamu yatırımlarını gerekse de reel ekonomiye sağlayacağımız imkân ve desteklerle özel sektör yatırımlarını ve ihracatımızı artırmayı amaçlıyoruz.

Yine, bütçemizden ayıracağımız kaynaklarla AR-GE ve inovasyonu güçlü bir şekilde destekleyerek ekonomimizin rekabet gücünü ve verimliliğini de artırmayı hedefliyoruz. Bunun yanında, özel sektörün maliyetlerini aşağı çekecek destek ve teşvik unsurlarını artırıyoruz.

Sayın Başkan, değerli üyeler; 2017 yılında özel sektör yatırımlarına kaldıraç etkisi sağlayacak temel kamu yatırımlarına önemli miktarda kaynak ayırdık. 2016 yılına göre yatırım ödeneklerini yüzde 30 oranında artırıyoruz. Böylece, 2016 yılında bütçeden yatırıma ayırdığımız 60 milyar lira kaynağı 2017 yılında 78 milyar liraya çıkarıyoruz. Yatırımlara daha fazla kaynak ayırma politikamıza orta vadeli program dönemimizde devam edeceğiz. Kamu yatırımları içerisinde en yüksek payı 22,1 milyar lirayla ulaştırma sektörüne ayırıyoruz. Eğitim alanındaki yatırımlar için 13,7 milyar lira, tarım sektöründeki yatırımlar için 10,3 milyar lira ve sağlık sektöründeki yatırımlar için 7,1 milyar lira bütçemizden kaynak ayırdık. Bu çerçevede, 2002 yılında 8,5 yıl olan kamu yatırımlarının ortalama tamamlanma süresini önemli ölçüde iyileştirmek suretiyle 2016 yılında 3,7 yıla düşürmüş olduk.

Sayın Başkan, değerli üyeler; 2017 yılı bütçesinin yatırım bütçesi olmasının yanı sıra, diğer bir önemli özelliği de reel sektör desteklerinin önemli ölçüde artırıldığı bir bütçe olmasıdır. Reel sektöre verdiğimiz destek ve teşvik unsurlarını artırarak özel sektör aracılığıyla büyüme stratejimizi devam ettiriyoruz. Geçen yıl 2 katına çıkardığımız reel kesim desteklerini bu yıl da yani 2016'dan 2017 yılına yüzde 16 oranında artırarak 32,4 milyar lira seviyesine çıkarıyoruz. Reel kesim destekleri içerisinde en büyük payı istihdam üzerinde de olumlu etkisi olan sosyal güvenlik işveren prim desteklerine veriyoruz. Bu çerçevede, 2017 yılında işletmelerimiz tarafından Sosyal Güvenlik Kurumuna ödenmesi gereken 22 milyar lira tutarındaki işveren primini devlet bütçesinden karşılıyoruz yani işletmelerimizi 22 milyar liralık sosyal güvenlik prim yükünden kurtarmak suretiyle işçilik maliyetlerini azaltıyor ve rekabet güçlerini artırıyoruz.

BAĞ-KUR'lu vatandaşlarımızın primlerinde –biliyorsunuz- 5 puanlık bir indirim yaptık. İşçi sigorta primlerinde, işveren sigorta primlerinde yapmış olduğumuz 5 puan indirimi aynı şekilde BAĞ-KUR'lularımıza da getirdik. Böylece esnafımızın ödediği primde 82 lirayla 530 lira arasında indirim sağladık. Bu destek için 2017 yılı bütçemizden 1,5 milyar lira ilk defa kaynak ayırmış olduk.

Ekonomik büyüme politikamızın temelinde özel sektör yatırımları önemli bir önceliği oluşturmaktadır. Özel sektör yatırımlarının artırılması amacıyla başta kurumlar vergisi indirimi olmak üzere çeşitli vergi indirimleri ve istisnaları sağlıyoruz. Bu desteklerin yanında ayrıca bütçemizden doğrudan ve dolaylı olarak da nakit destekleri veriyoruz. Sosyal güvenlik prim desteği, faiz desteği ve enerji desteği bunlar arasında önemli bir yeri tutmaktadır. Bu çerçevede, yatırım yapan özel sektör işletmelerimize sağladığımız destekler için 2017 yılı bütçemizden 600 milyon lira ilave kaynak ayırdık.

Sayın Başkan, değerli üyeler; reel sektör destekleri içerisinde ihracatın desteklenmesine yönelik ayrılan kaynağı 1 milyar liradan 3 milyar liraya çıkarıyoruz. Bu çerçevede hem mevcut desteklere ayrılan kaynağı artırıyoruz hem de yeni destek unsurlarını hayata geçiriyoruz.

Yeni açacağımız teşvik programları esas itibarıyla 2 ana eksen etrafında yoğunlaşacaktır: İhracatçımızın rekabet gücünü artıracak şekilde maliyetleri aşağı çeken yeni destek unsurları getiriyoruz. İkinci olarak teknoloji yoğun ürünlerin ihracatına ve özellikle ihracatın finansmanına yeni destekler getiriyoruz. İhracata bütçeden yapılan bu nakdi desteklerin yanı sıra, vergi sistemimizde de ihracatı destekleyecek pek çok unsur bulunmaktadır. Bu kapsamda, ihracatta uyguladığımız KDV iadesi sistemiyle 2016 ve 2017 yılları için ihracatçılarımıza sırasıyla 26,8 milyar lira ve 2017 yılında da 30,1 milyar lira KDV iadesi yapacağımızı tahmin ediyoruz.

2017 yılında turizm sektörüne verilen destekleri önemli ölçüde artırıyoruz. Ekonomimiz açısından stratejik öneme sahip olan turizm sektöründe 2017 yılında hızlı bir çıkış yakalama amacını güderek turizm sektörüne verdiğimiz destekleri yaklaşık 4 katına çıkararak bütçemizden 522 milyon lira kaynak sağlıyoruz.

Reel sektör içerisinde hem meydana getirdikleri katma değer hem de istihdamdaki pay olarak en önemli grubu küçük ve orta ölçekli işletmelerimiz yani KOBİ'lerimiz oluşturmaktadır. Özellikle genç girişimcilerimize KOSGEB üzerinden hibe veya faizsiz kredi olarak bu kapsamda 2017 yılında bütçemizden 650 milyon lira kaynak ayırdık. KOSGEB üzerinden söz konusu işletmelerimize yani KOBİ'lerimize markalaşma, kurumsallaşma, kapasite geliştirme, AR-GE, inovasyon ve işletmecilik destekleri kapsamında verdiğimiz diğer desteklerle beraber KOSGEB'in bütçesini 2017 yılında 1,1 milyar liraya çıkarıyoruz. KOSGEB destekleri kapsamında gençlerimizin iş gücüne hızlı bir şekilde katılımlarının sağlanması ve becerilerinin artırılması için hem genç istihdamı hem de genç girişimciliği destekliyoruz. Bu kapsamda, kendi işini kurmak isteyen gençlerimize proje karşılığı 50 bin liraya kadar karşılıksız nakdi destek vereceğiz. Kendi işini kurmak veya geliştirmek isteyen gençlerimize ayrıca 100 bin liraya kadar da faizsiz kredi veriyoruz. Bununla ilgili gerekli ödenekleri 2017 yılı bütçemize koyduk.

Reel sektörün en önemli ihtiyaçlarından birisi finansmana ve ucuz finansmana erişmektir. Hükümet olarak esnafımızın finansmana erişimini sağlamak ve finansman maliyetlerini düşürmek en önemli önceliklerimizden birisi olmuştur. 2017 yılında bu amaçla Halk Bankası aracılığıyla kullandırdığımız esnaf kredileri için faiz desteği olarak 1,3 milyar lira kaynak ayırdık. Tarım ve hayvancılık sektöründe faaliyet gösteren işletmelerimizin ihtiyaç duyduğu finansmanı düşük maliyetlerle karşılamaları için de Ziraat Bankasına ödenmek üzere bütçemize 2,4 milyar lira kaynak koyduk. Bu, 2016 yılına göre çiftçilerimize verdiğimiz destek tutarında yüzde 30 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

Sayın Başkan, değerli üyeler; orta gelir tuzağından kaçınmak için sanayi yapımızı yüksek teknoloji içeren ürünleri üreten bir yapıya dönüştürmek ekonomi politikamızın en önemli önceliğidir. Bu kapsamda, bilgi üreten ve bilgiyi nitelikli bir biçimde kullanarak ticari değere dönüştürebilecek bir AR-GE ve yenilik ekosistemini oluşturmak temel hedeflerimizden birisidir. Bu hedefi gerçekleştirmek için bir yandan kamu AR-GE harcamaları için bütçemizden daha fazla kaynak ayırıyoruz, diğer taraftan özel sektör AR-GE yatırımları için önemli teşvik ve destekler getiriyoruz. Bu amaçla yani AR-GE ve inovasyon amacıyla 2017 yılı bütçemizde 5,8 milyar lira kaynak öngördük.

Sayın Başkan, değerli üyeler; Hükümetimizin reform alanlarından birisi de kamu yönetimidir. Bu kapsamda, yerel yönetimlerde kamu kaynaklarının ülke ve millet menfaatleri için kullanımını sağlamak amacıyla önemli düzenlemeler yaptık, yerel yönetimlerin kaynaklarını bu dönemde artırdık. Özellikle, bu dönemde yapmış olduğumuz düzenlemelerden sonra mahalli idarelere aktarılan gelirden ayrılan paylar önemli ölçüde arttı. Nitekim, 2017 yılında da mahalli idarelere aktarılabilecek kaynak olarak bütçemizden 58,4 milyar lira aktarmış olduk.

Sayın Başkan, değerli üyeler; Hükûmet olarak 23 ili kapsayan Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi Cazibe Merkezleri Programı, Yatırım ve Destek Hamlesi'ni Sayın Başbakanımızın Diyarbakır'da yapmış olduğu açıklamayla başlattık. Bu yatırım ve destek hamlesi çerçevesinde 2017 yılında bütçemizden yaklaşık 12 milyar lira kaynak ayırdık. Bu tutarın yaklaşık 10 milyar lirası doğrudan yatırımlara ve 2 milyar lirası Cazibe Merkezleri Programı çerçevesinde tarım dâhil reel sektöre verilecek desteklere ayrılmıştır. Yani tekrar dikkatinize getireyim: Bu Cazibe Merkezleri Programı için 2017 yılı bütçesinde 12 milyar lira bir kaynak ayırdık yani bütçemizin bazında olmayan ilave bir kaynağı bu 23 ilimize bu dönemde başta kamu yatırımları olmak üzere ayırıyoruz. Ama özellikle de Cazibe Merkezleri Programı üzerinden buralarda yatırım yapacak, faaliyet gösterecek özel işletmelerimize gerçekten, Sayın Başbakanımızın da açıkladığı paket içerisinde önemli yeni nakdî destekler, nakdî teşvikler getirmiş olacağız.

MUSA ÇAM (İzmir) – Cazibe merkezi derken neyi kastediyorsunuz?

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bu programın adı.

MUSA ÇAM (İzmir) – Programın adı.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Programın adı.

NURSEL AYDOĞAN (Diyarbakır) – Başbakan söylemişti ya Diyarbakır'da.

MUSA ÇAM (İzmir) – Bitlis de dâhil mi buna?

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Bitlis de dâhil, tam ortada.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sizin gönlünüzde olan neresi varsa, dâhil.

MUSA ÇAM (İzmir) – Bayburt?

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bayburt da dâhil.

Biliyorsunuz, bu bir bölgesel kalkınma projesi. Tabii, burada gerçekten bu projenin en önemli özelliği bölge içerisinde kendi alt cazibe merkezleri yani belli vilayetleri bölge içerisinde yeni cazibe merkezleri hâline getirmek suretiyle o ilin etrafındaki diğer illeri de birlikte kalkındırmak. İnşallah, bu programı süratle hayata geçireceğiz. O bölgede sağlanacak istikrar, huzur sayesinde de inşallah yatırımcı bu programı dört gözle bekliyor.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Rize'yi de dâhil edelim Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – İnşallah, hep beraber bütün vilayetlerimizi kalkındıracağız.

MUSA ÇAM (İzmir) – Başbakanın seçim bölgesini de ihmal etmeyin.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Hayret ediyoruz, kaç tane başbakan çıkartınız, bir tanesi bile sahip çıkmadı.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hükûmetlerimiz döneminde köylerimizin yol, altyapı ve kanalizasyon yatırımlarına özel bir önem verdik. Daha önceki dönemlerde ihmal edilmiş köylerimiz bu dönemde ilk defa kapsamlı bir yatırım hamlesiyle karşı karşıya kaldı. Köylerin altyapısını güçlendirmek amacıyla -artık hepimizin bildiği- KÖYDES projesine bugüne kadar yaklaşık 10 milyar lira kaynak aktardık. Bakın -benim hatırladığım- 2004 yılında başladık biz bu programa yani bugüne kadar 10 milyar lira köylerimize bu proje üzerinden kaynak aktarmış olduk. 2017 yılında ise KÖYDES projesi için ayırdığımız kaynağı 2016 yılına göre 2 kat artırıyoruz yani 420 milyon liradan 840 milyon liraya çıkarıyoruz. İnşallah, yıl içerisinde ilave imkânlar da sağlamak suretiyle KÖYDES ödeneğinin 1 milyar liranın üzerine çıkmasını hedefliyoruz.

Belediyelerin su ve kanalizasyon altyapılarını güçlendirmek amacıyla oluşturduğumuz SUKAP projesi var, biliyorsunuz. SUKAP projesi için de bugüne kadar -2011’de başlamıştık sanıyorum- 3,2 milyar lira kaynak ayırdık. 2017 yılında ise SUKAP projesi için yaklaşık 700 milyon lira kaynak ayırıyoruz.

Diğer yandan, bölgesel kalkınmada önemli bir rol üstlenen kalkınma ajanslarımıza 2017 yılı bütçesinden 532 milyon lira kaynak ayırıyoruz. Ayrıca, özellikle sosyal amaçlı yerel projelere destek olmak amacıyla geliştirdiğimiz SODES projesine 2017 yılı bütçesinde 264 milyon lira kaynak ayırıyoruz.

Sayın Başkan, değerli üyeler; tarım sektörünü güçlü bir şekilde desteklemeye devam ediyoruz. 2017 yılında bütçemizden tarıma ayırdığımız kaynağı yüzde 21,5 oranında artırarak 30,9 milyar liraya çıkarıyoruz. Bu kapsamda, tarımsal destekleme programları için ayırdığımız kaynağı 2016 yılı ödeneklerine göre yüzde 10,3 oranında artırarak 12,8 milyar liraya yani 13 milyar liraya çıkarıyoruz. Tarımsal kredi sübvansiyonu, müdahale alımları ve tarımsal KİT’lerin finansmanı için sağladığımız kaynağı 5,1 milyar liraya çıkarıyoruz. Yine, tarım sektörü için ayırdığımız yatırım ödeneklerini de bu dönemde 10,3 milyar liraya çıkarıyoruz. Diğer taraftan, biliyorsunuz, yemde ve gübrede KDV’yi kaldırdık. Aslında geçen sene yaptığımız bu düzenlemede de dolaylı yoldan çiftçimizin gelirini artırdık. Yaklaşık, burada vazgeçtiğimiz KDV’nin tutarı 2,7 milyar lira. Ayrıca, yine bu dönemde doğrudan doğruya gübre fiyatlarında da yüzde 30’lara varan indirimler yapıldı. Dolayısıyla...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – İthalde de kaldırdınız, üretimde de kaldırdınız.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hepsinde kaldırdık ama bir, Türkiye’deki gübre fiyatları aşağı geldi.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Gelmedi işte, ithalde de kaldırdığınız için destek olmadı.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – KDV’yi kaldırdık ve destek de verdik.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Neyse, konuşuruz.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Konuşacağız, Tarım Bakanımız gelince inşallah bunları hep beraber konuşacağız ama 2017 yılında, 2016 yılında yaptıklarımızla beraber, çiftçilerimizin gerçekten gelirlerini artıracak önemli düzenlemelere hep beraber imza atmış olduk.

OECD’nin Tarımsal Politika İzleme ve Değerlendirme 2016 Raporu var, resmi bir rapor, OECD’nin hazırlamış olduğu bir rapor. Toplam tarımsal desteklemelerin millî gelire oranı 2015 yılında yüzde 2 olarak gerçekleşti. OECD raporuna göre 2015 yılında meydana gelen gerçekleşme. Böylece Türkiye 2015 yılında tarıma en çok destek veren OECD ülkesi olma konumunu devam ettiriyor. AK PARTİ hükümetleri döneminde mazot, gübre, fındık, çay primi, buğday ve diğer hububat primi, yem bitkileri, süs ürünleri, daha bir sürü adla vermiş olduğumuz destek unsurlarını bu dönemde hayata geçirdik. Özellikle, Sayın Başbakanımız da açıkladı, çiftçilere vereceğimiz mazot desteğini 3 kat artırdık. Bu sene açıkladık, inşallah 2018 yılında çiftçilerimiz 2017 yılında yaptıkları mazot harcamalarının yarısını mazot desteği olarak bizlerden alacaklar.

Genç çiftçilere 30 bin liraya kadar hibe desteğini 2016 yılında başlattık. Bu kapsamda 15 bin genç çiftçiye toplamda 450 milyon lira hibe desteği vermiş olduk.

Sayın Başkan, değerli üyeler; Hükümetimiz yurt içi tasarrufları sürdürülebilir ekonomik büyümenin temel kaynaklarından biri olarak görmektedir. Ekonomik kalkınmamızı, diğer kaynakların yanında, yurt içi tasarruflarla da desteklemek önceliklerimizden birisidir. Bu kapsamda uygulayacağımız ekonomi politikalarının yanı sıra, sağlayacağımız teşviklerle de yurt içi tasarruf oranlarını yükseltmeyi hedefliyoruz. Bildiğiniz üzere, bu amaçla attığımız adımlardan birisi de 2013 yılı itibarıyla geçiş

yaptığımız bireysel emeklilik sisteminde doğrudan devlet katkısı sistemidir. Sürdürülebilir büyümeyi sağlamak için yurt içi tasarrufların artmasında önemli bir rol oynayan bireysel emeklilik sistemine önem veriyoruz. Bireysel emeklilik sistemindeki katılımcı sayısı 6,5 milyon kişiye, birikmiş fon tutarı ise devlet katkısı dâhil 58,3 milyar liraya ulaştı. Bireysel emeklilik sistemi kapsamında bu yıl sonu itibarıyla bütçeden aktarılacak devlet katkısı tutarı 8,5 milyar liraya ulaşacaktır. 2017 yılı bütçesinden bu amaçla 3,9 milyar lira kaynak ayırdık. Böylece, 2017 yılı sonunda bütçeden karşılanan toplam devlet katkısı tutarı 12,4 milyar liraya ulaşacaktır.

Sayın Başkan, değerli üyeler; günümüzde ülkelerin en büyük gücü bilgiye sahip nitelikli insan gücüdür. Nitelikli insan gücünün artırılması da ancak iyi bir eğitim sistemiyle mümkündür. Bu anlamda, AK PARTİ hükümetleri olarak üzerimize düşeni yapıyor ve 2017 yılı bütçesinde en büyük payı bundan önceki yıllar bütçelerinde olduğu gibi yine eğitime ayırıyoruz. Eğitime ayırdığımız kaynağı 122 milyar liraya çıkarıyor ve böylelikle bütçe giderlerinin yaklaşık yüzde 20'sini eğitime ayırıyoruz. Başka bir ifadeyle, 2017 yılında vergi gelirlerinin yaklaşık yüzde 24'ünü olarak doğrudan eğitime ayırıyoruz. 2002 yılında bütçeden eğitime ayrılan kaynağın sadece 11,3 milyar lira olduğu göz önüne alındığında, 2017 yılında eğitime ayrılan kaynağın yaklaşık 10 kat arttığı görülecektir. 2002 yılında merkezî yönetim bütçesinden eğitime ayırdığımız kaynak millî gelirin yüzde 3,2'si iken 2017 yılında bu oranı yüzde 5,1'e çıkarıyoruz.

Sayın Başkan, değerli üyeler; teknoloji kullanımını yaygınlaştırarak eğitimde kaliteyi artırmak için başlattığımız FATİH Projesi'ne de devam ediyoruz. Bu kapsamda 2017 yılında bütçemizde 1 milyar liralık bir kaynağı ayırmış durumdayız.

YURTKUR dâhil yükseköğretime merkezî yönetim bütçesinden ayırdığımız kaynağı 2002 yılı bütçesine göre 9 kat artırarak 3,6 milyar liradan, 2017 yılında 37 milyar liraya çıkarıyoruz. Yani, yükseköğretime ayırdığımız kaynak 2002 yılına göre 9 kat artıyor ve 3,6 milyar liradan 37 milyar liraya çıkıyor. Bu idarelere merkezî yönetim bütçesinden ayrılan pay 2002 yılında yüzde 3 iken bu payı 2017 yılında yüzde 91 artışla yüzde 5,7'ye ve millî gelire oranını ise yüzde 1'den yüzde 1,5'e çıkarıyoruz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Direkt yüzde 50 artmış oluyor yani.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yüzde 50 artmış, evet, önemli bir artış.

GARO PAYLAN (İstanbul) – 10 kat diyorsunuz ama.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, ödenek olarak 10 kat artıyor.

Yetmiyor mu?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Enflasyon yok ki yani...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, var ama...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yarım puan artmış.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yani, bir, bütçeden eğitime hiç kaynak ayıramayıp da faize harcayan bütçeler var, bir de her yıl enflasyonun da üzerinde bütçeden eğitime daha fazla ayrılan bir kaynak var. Dolayısıyla, bakın, Türkiye'de...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yüzde 1'den 1,5'e çıkmış.

BAŞKAN – Sayın Paylan, ayın 2'sinde geniş bir şekilde tartışacağız bunları.

Sayın Bakan, buyurun.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bugün hem okul öncesi eğitim...

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Millî gelir de artıyor ya.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama 10 katı diyor. 10 katı mı?

BAŞKAN – Sayın Bakan, siz devam edin lütfen.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yani, Maliye Bakanı olarak şuradan yaptığımız harcamaları, yaptığımız icraatları anlatmamızdan rahatsızlık mı duyuyorsunuz?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yok, hayır, yüzde 50...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yani memnun olmanız lazım. Bugün, sizin de bulunduğunuz o vilayetlerde, her yerde eğitim önceki dönemlerde mukayese edemeyecek kadar arttı.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, siz sunumunuza dönün.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Her vilayette bir üniversitemiz var. Her yıl bu üniversitelerimize artan ölçüde yatırım yapıyoruz, öğretim elemanı alıyoruz, öğrencilerimizi alıyoruz. Ah bir de orada şu birtakım yanlış işler olmasa da huzur olsa, şu anda tek eksikliğimiz o hepimizin bildiği huzur.

NURSEL AYDOĞAN (Diyarbakır) – Diyarbakır’da okullar boş bütün öğretmenleri açığa aldığınız için.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Evet, onu size sormak lazım.

NURSEL AYDOĞAN (Diyarbakır) – Vallahi size sormak lazım, biz görevden almıyoruz, siz aldınız.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkan, değerli üyeler; AK PARTİ olarak öncelikli reform alanlarımızdan bir tanesi de sağlıktır. Biliyorsunuz, uygulama koyduğumuz Sağlıkta Dönüşüm Programı çerçevesinde, vatandaş ilk defa AK PARTİ hükümetleri döneminde gerçek manada bir sağlık hizmeti almaya başladı. Sağlığa erişim bu dönemde önemli ölçüde arttı ve bu çerçevede, eğitimden sonra bütçede en fazla kaynak ayırdığımız alan sağlık harcamaları. Dolayısıyla, burada, 2017 yılı bütçesinde sağlığa ayırdığımız ödenekleri 2016 yılına göre yüzde 17 oranında artırarak bütçemizden 111 milyar lira kaynak ayırıyoruz. Yani, eğitim için 122 milyar lira, sağlık için 111 milyar lira kaynak ayırıyoruz. Bu kapsamda, ilaç harcamaları için 24 milyar lira, tedavi harcamaları için 50 milyar lira, aile hekimliği harcamaları için ise 6,4 milyar lira kaynak ayırıyoruz. Aile hekimliğini yaygınlaştırıyoruz. Şu anda aile hekimi sayısı 25 bini geçmiş oldu. 2017 yılında 89 adet hastane inşaatı tamamlanacak ve bu çerçevede, 17.500 yeni hastane yatağı hizmete alınmış olacak.

Sayın Başkan, değerli üyeler; iktidarlarımız döneminde kamu görevlileri ve emeklilerimizin mali ve sosyal haklarında da ciddi iyileştirmeler sağladık, onların yaşam standartlarını yükselttik ve yükseltmeye de devam edeceğiz. 2016 yılı Ocak ayında memurlarımıza yapmış olduğumuz birtakım zamlar dışında, kamu görevlilerinin mali ve sosyal haklarında yüzde 6,9; Temmuz ayında yüzde 5 oranında artış yaptık. Söz konusu artışlar sonucunda 2016 yılında memurlarımıza, kamu görevlilerimize kümülatif bazda yüzde 12,25 artış yapmış olacağız. 2016 yılına ilişkin yıl sonu enflasyon beklentisi nedir? Yüzde 7,5. Kamu görevlilerinin mali ve sosyal haklarından yapılan artış nedir? Yüzde 12,25. Bu anlamda, 2016 yılı da bundan önceki yıllar gibi, çalışanlarımızın, emeklilerimizin enflasyona ezdirilmediği, reel gelirlerinin artırıldığı bir dönem olmuştur ve bundan sonra da inşallah bu politikaya güçlü bir şekilde devam edeceğiz.

Sayın Başkan, değerli üyeler; ekonomik büyüme sayesinde elde ettiğimiz refah artışını sosyal devlet uygulamalarında da artış sağlayarak devam ettiriyoruz. Sosyal devlet uygulamaları hem sosyal hizmet alanlarında hem de sosyal yardım alanlarında hem niceliksel olarak arttı hem de niteliksel olarak bu dönemde önemli ölçüde artmış oldu. Hükümetlerimiz döneminde sosyal yardım programlarına

ayrılan kaynaklarda büyük artışlar yapılmıştır. 2002 yılında sosyal yardım ve hizmetler için harcanan kaynak sadece 1,6 milyar lira idi, 2017 yılında bütçeden sosyal yardımlar için ayırdığımız kaynak 45 milyar lira seviyesindedir. 2017 yılında, ödeme gücü olmayan yaklaşık 9 milyon vatandaşımızın sağlık giderlerini karşılama amacıyla bütçeden 7,2 milyar lira kaynak ayırdık. Yaklaşık 500 bin engelli vatandaşımızın evde bakım hizmeti için bütçemizden 6 milyar lira kaynak ayırdık. Dolayısıyla, her alanda -burada tek tek alanları saymayayım- sosyal alanında vatandaşımız gerçekten önemli ölçüde sosyal yardıma erişir bir noktaya geldi. Yine, bu dönemde, özellikle sosyal güvenlik sistemimizi de destekleyecek önemli düzenlemeler yapmış olduk.

Sayın Başkan, değerli üyeler; konuşmamın bu kısmında yani bütçeyle ilgili, harcama tarafıyla ilgili genel açıklamalarda bulduktan sonra, bu kısmında da gelir politikaları uygulamalarımız hakkında sizlere bilgi vermek istiyorum.

Özellikle son bir yılda vergi alanında gerek üretimi gerek yatırımı, gerek ihracatı gerekse istihdamı desteklemek amacıyla, sizlerin de desteğiyle önemli düzenlemeler yaptık. Yeni iş kuran gençlere vergi istisnası getirdik. 75 bin liraya kadar kazancı olanlara üç yıl boyunca vergi istisnası getirdik. Basit usulde vergilendirilen esnafımıza yıllık 8 bin liraya kadar kazanç istisnası getirdik. Demin ifade ettim, yem ve gübrede katma değer vergisini kaldırdık. Yine, Komisyonumuzun büyük desteğiyle, her beraber, damga vergisi, harçlar, banka ve sigorta muameleleri vergilerinde önemli indirimlere gittik, önemli istisnalar getirdik. Burada tek tek saymayacağım. Hep beraber, özellikle damga vergisi noktasında, kayıtlılığı teşvik eden, kayıt dışılıktan uzaklaştıracak ve üretim maliyetlerini, yatırım maliyetlerini aşağı çekecek önemli düzenlemeler hayata geçirilmiş oldu. Yine, teşvik sistemimizde bu dönemde hep beraber önemli bir yeni teşvik modelini hayata geçirdik. Süper Teşvik Modeli bu dönemde hayat geçti. Süper Teşvik Modeli'nde, yatırımcılara mevcut teşviklere ilaveten yeni teşvikleri getirmiş olduk. Yine, uluslararası yatırımları ülkemize kazandırmak amacıyla bölgesel yönetim merkezleri, bölgesel hizmet merkezleriyle ilgili önemli vergi istisnaları ve indirimleri getirmiş olduk. Yine, vergide öngörülebilirliği artırmak amacıyla özellikle vergi denetimlerine bağlı olarak ortaya çıkan ihtilafları en aşağıya indirmek amacıyla da birtakım düzenlemeleri yaptık. Bunları da müsaade ederseniz hızlı bir şekilde geçeyim vaktimi daha verimli kullanmak açısından.

Özellikle AR-GE konusunda, inovasyon konusunda yine Komisyonumuzdan geçen önemli düzenlemeleri art arda yaptık. AR-GE merkezlerinde çalışan personelin ücret istisnasının kapsamını genişlettik. Mevcut teşvikleri artırdık. Burada önemli düzenlemeler yaptık. Finans kurumları, faizsiz finans enstrümanlarına ilişkin vergisel düzenlemeleri yapmak suretiyle faizsiz finansal enstrümanlar ile diğer finansal enstrümanlar arasındaki vergilemedeki eşitsizlikleri ortadan kaldırdık. Yine, tasarrufları uzun vadeli teşvik etmek amacıyla burada düzenlemeler yaptık. Yine, enerji verimliliğini ve özellikle enerji kullanımında tasarrufu sağlamak amacıyla düzenlemeler yaptık. Sosyal kesimleri ilgilendiren vergi düzenlemelerini de bu dönemde yaptık. Özellikle kreş ve gündüz bakımevi kazançlarının beş vergilendirme döneminde vergiden muaf tutulması, şehir içi yolcu ve ticari yük taşımacılığı yapan esnafımıza ÖTV istisnası, şehitlerimizin birinci derecede yakınları için araç sahipliğinde ÖTV istisnasını bu dönemde hayata geçirdik. Yine, bu dönemde yaptığımız en önemli düzenlemelerden bir tanesi kamu alacaklarının yeniden yapılandırılmasına ilişkin düzenleme oldu, burada Komisyonumuzu Yeniden Yapılandırma Kanunu'yla ilgili de kısaca bilgilendirmek isterim. Biliyorsunuz, şu anda kanunun uygulanması devam ediyor, 31 Ekim tarihine kadar başvurular sürüyor. Vergi dairelerinde, alışveriş merkezlerinde, İnternet ortamında başvuruları idarelerimiz alıyor.

Bugün itibarıyla Yeniden Yapılandırma Kanunu kapsamında ortaya çıkan rakamları sizlerle paylaşmak istiyorum...

MUSA ÇAM (İzmir) – Onu yazılı olarak dağıttırabilir misiniz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Olur, daha sonra dağıtayım, memnuniyetle.

Şu ana kadar yapılan başvuru sayısı 4 milyon 618 bin 120. Bu kadar sayıda başvuru aldık. Yeniden yapılandırılan alacak tutarı da 40,5 milyar lira. 40,5 milyar lira şu anlamda önemli: Daha başvurular devam ediyor, yani başvurular ayın sonunda bitecek.

BAŞKAN – Uzatma olacak mı Sayın Bakanım?

MUSA ÇAM (İzmir) – Uzatma talebi var mı?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Devamla) – 6111 sayılı Kanun çıkmıştı en son 2011 yılında. O kanun kapsamında yeniden yapılandırılan tutar 39,4 milyar liraydı. Bu defa yapılan başvurularda şu anda geldiğimiz 40,5 milyar lira o döneme göre bu dönem daha fazla bir başvuru oldu ve başvurular devam ediyor, bu rakamlar önümüzdeki günlerde bana göre çok daha yukarılara gidecek. Dolayısıyla, 6111 sayılı Kanun döneminde yapılan başvuruları aşan bir başvuruyu bugün itibarıyla yakalamış bulunuyoruz.

MUSA ÇAM (İzmir) – Uzatma talebi var mı?

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Varlık barışıyla ilgili bir şey var mı Sayın Bakan?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Cevaplayayım olur mu?

Bugüne kadar 40,5 milyar lira yapılandırma yaptık, bu kanun çerçevesinde bugüne kadar da 1,2 milyar lira tahsilat yaptık. 30 Eylül 2016 tarihi itibarıyla da bu tutar 566 milyonu ama bugün gelinen rakam 1,2 milyar TL'dir. Başvurular devam ediyor. Vatandaşlarımız yoğun bir şekilde vergi dairelerinde, İnternet ortamında bu başvuruları yapıyor. Bu arada kısaca...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Uzatma talebi var Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bu varlık barışıyla ilgili olan konuda yapmış olduğumuz düzenlemeyle ilgili bir bilgi vereyim. Burada Komisyonunda yapılan çalışmada, öncelikle teşekkür ediyorum, bütün Komisyon üyeleri bu varlık barışıyla ilgili düzenlemenin son hâlini alması noktasında büyük katkılar verdiler, ben bütün milletvekillerimize, Komisyon üyelerimize teşekkür ediyorum. O dönemde de bu yasal düzenlemenin uluslararası normlara, uluslararası düzenlemelere uygunluğu konusu burada tartışıldı. “Yapılan düzenlemeler acaba bu normlara uygun mudur, acaba ülke olarak sıkıntıya girer miyiz?” şeklinde birtakım değerlendirmeler gündeme getirildi. Ben bu değerlendirmeleri ve ifade edilen kaygıları saygıyla karşılıyorum. O zaman da ifade etmişim, bütün bu düzenlemeleri yaparken uluslararası normlar, uluslararası standartlara tamamen uygun olarak hazırlanmıştır demiştim. Nitekim OECD Türkiye’de yapılan bu düzenlemeyi kendi platformunda değerlendirmeye aldı ve OECD’de yapılan teknik değerlendirme sonucunda Türkiye’de yapılan bu düzenlemenin uluslararası normlara, standartlara uygun olduğu teknik değerlendirme raporunda da tespit edilmiş oldu, bu açıdan bu bilgiyi de sizlerle özellikle paylaşmak isterim.

O dönemde yapmış olduğumuz düzenlemede biliyorsunuz, hep beraber varlık barışı kapsamında yapılacak başvuruların bankalara, gümrük idaresine yapılmasını, bildirimlerin buralara yapılmasını istemiştik. Şu aşamada başvurular devam ediyor. Maliye Bakanlığı olarak varlık barışı kapsamında getirilen varlıklara ilişkin olarak özel bir izleme sistemimiz yok. Burada hak sahipleri yani başvuru sahipleri kanunun öngördüğü kanalları kullanmak suretiyle yani bankaları, finansal kuruluşları kullanmak suretiyle 31 Aralık 2016 tarihine kadar yurt dışındaki varlıkları Türkiye’ye getirebilecekler. Kritik olan husus ne? Getirdikleri zaman bankalara ve finansal kuruluşlara getirdikleri bu varlıkları bu kanun kapsamında getirdiklerini beyan edecekler. Dolayısıyla, şu aşamada Maliye Bakanlığı

olarak biz özel olarak bir bildirim almadığımız için bu başvuruları bilmiyoruz ama ilerleyen dönemde bankalardaki yapılan bu bildirimler çerçevesinde bir çalışma yapılıp bu çalışmalar kamuoyuyla da paylaşılır. İnşallah, başvurular devam ediyor, 31/12/2016 tarihine kadar da o varlık barışıyla ilgili başvurular devam edecek.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Özel bankalar başvuruları kabul etmiyor Sayın Bakan.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Neden?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – “Uluslararası bazda tehlikeye girer durumumuz.” gerekçesiyle kabul etmiyorlar.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yani, şimdi, tabii, bankacılık sistemi, finansal sektör önemlidir. Oradaki arkadaşların herhâlde bu konuda böyle bir değerlendirme yaparken en azından profesyonelliğin gereği olarak ilgili bakanlıkla temasa geçip yani burada herhangi bir gelişme var mı, bu konu nedir diye sorması lazım. Anlaşıyor ki bazı bankalarımız burada çok da profesyonelliğe uygun olmayan bir tavırla meseleyi sadece geçiştirmekle konuya yaklaşıyorlar. Merak etmeyin, biz bu konuda kendilerini bilgilendiririz. Bu konuda, demin ifade ettim, yapılan düzenleme tamamen uluslararası normlara ve standartlara uygun bir düzenlemedir. OECD'nin ilgili komitesinde de bu konu değerlendirilmiştir ve Türkiye'de yapılan bu düzenlemenin tamamen hukuka uygun olduğu, herhangi bir şekilde OECD platformlarında bir tereddüde mahal vermeyecek kadar açık olduğu da ifade edilmiştir. Bu konuda da ben bankacılıkla ilgili böyle bir konu varsa o konuyla da ilgili olarak görüşürüz ama açıkça şunu da ifade edeyim: Bankalar Birliğimizle de bütün bu konuları etraflı bir şekilde görüşüyoruz. Hani, size gelen olaylar münferit midir onu bilmiyorum ama Bankalar Birliğimiz bütün bankaları temsil eden meslek örgütüdür. Bu yasanın uygulanması noktasında bugüne kadar bize intikal ettirdikleri böyle bir konu da yok.

Bir de, sırası gelmişken, zaman zaman gündeme geliyor, 2/B kanunu başvurularıyla ilgili de bilgi vermekte fayda var, 2017 yılı bütçemizde de bu amaçla bir gelir tahmininde bulunduk. Biliyorsunuz, 2/B kapsamındaki taşınmaz sayısı 683.675. Bu taşınmazlardan satışı yapılabilecek taşınmaz sayısı 612.835. Bugüne kadar bizim yaptığımız taşınmaz satış sayısı da yani satılan taşınmaz sayısı ise 448.589. 448.589 adet parsel satmışız. Bunu almak için bugüne kadar 607.782 vatandaşımız dilekçe vermiş ve bunu satın almış yani maliye tarihinde –en iyi Sayın Bakanımız da bilecektir- ilk defa bu kadar yoğun bir satış gerçekleştiriyoruz, 607.782 kişi, vatandaşımız satın alma başvurusunda bulunmuş.

Peki, bu kapsamda ne kadarlık bir satış yapmışız? 8,7 milyar lira satış gerçekleştirmişiz. Bugüne kadar bu satışlar kapsamında Maliye hazinesinin kasalarına 5,5 milyar lira tahsilat yapmışız. Yani 8,6 milyar lira satış yapılmış, 5,5 milyar lira bugüne kadar tahsilat yapılmış. Biliyorsunuz, bunun bir kısmı peşin tahsilat, bir kısmı ise vadeli satışlardan elde edilen tahsilat. 2017 yılında da bu kapsamda 2/B'yle ilgili yaklaşık 1 milyar liraya yakın bir tahsilat bekliyoruz.

Biliyorsunuz, yine, Komisyonumuzun destekleriyle... Demin ifade etmişim, 612.835 adet satılabilir taşınmaz var ama satılan sayısı 448 binde kalmıştı. Yine, Komisyonumuzun onaylarıyla, başvurusu yapılmayan yaklaşık 145.512 2/B arazisi vardı. Yasal düzenlemeyi yaptık, şu anda başvurular devam ediyor; mart ayına kadar, daha önce başvurusu yapılmayan 2/B arsalari, parselleri için mart ayına kadar bir başvuru imkânı getirdik. Defterdarlıklarımız bu konuda bire bir satın alma başvurusunda bulunmayan vatandaşlarımıza erişmek suretiyle başvurularını alıyorlar. Burada da inşallah önemli bir başarıyı yakalayacağız.

Yine, bu dönemde...

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Sayın Bakanım, SGK yapılanması var mı bu 40,5 milyar liranın içerisinde?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, hayır, sadece vergi.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Matrah artırımını var.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Matrah artırımını var.

Diğer bir konu: Biliyorsunuz, 2/B arazilerinin satışının yanında tarım arazilerinin de doğrudan kullanıcılarına satışına imkân veren bir düzenleme yapmıştık. O konuda da rakamları sizlerle paylaşayım. Tarım arazilerinin satışı kapsamında bugüne kadar 218.879 başvuru aldık. Bu da yani hiç yapılmayan bir rakam. Tarım arazilerinden topluca bu kadar bir başvuru hiç almamıştık. Başvuru yapılan taşınmaz sayısı ise 135.759. Yani 135 bin adet tarım arazisi niteliğindeki hazine arazisinin satış işlemi gerçekleştirecek. Bugüne kadar yapılan satışlardan elde edilen rakam 93 milyon lira, sebebi daha peşin ödeme süresinin ve taksitlerin gelmemiş olmaması ama bugün itibarıyla elde edilen başvurulardan yaklaşık olarak yüzde 50 olarak alacak olursak 4 milyar liranın üzerinde burada da bir satış hacmine ulaşmış oluyoruz.

İnşallah, burada, biliyorsunuz, yeni bir başvuru imkânı getirdik. Bu başvuru imkânıyla da tarım arazilerinden vatandaşlarımız tarafından kullanılanlar doğrudan vatandaşlarımıza satılmış olacak.

Vergi idaresi uygulamalarında da özellikle mükellef hizmetleri bağlamında önemli inisiyatiflere tek tek adım atıyoruz. Gerek elektronik ortamın kullanılmasında gerekse beyannamelerin elektronik ortamda verilmesi noktasında önemli düzenlemeler yaptık. Kayıt dışı ekonomiyle mücadele kapsamında yürütmekte olduğumuz bir eylem planı var. Bu eylem planı da devam ediyor.

Sayın Başkan, değerli üyeler; AK PARTİ hükümetleri döneminde uygulamakta olduğumuz ekonomi ve maliye politikalarıyla yatırım, üretim, istihdam ve ihracatı destekledik, desteklemeye de devam ediyoruz. Önümüzdeki dönemlerde de yatırım ortamının iyileşmesi ve özel sektör yatırımlarının artması, nitelikli istihdamın desteklenmesi, katma değeri yüksek üretim ve hizmetler için gerekli düzenlemeleri yapmayı sürdüreceğiz. Bu çerçevede 2017 yılı bütçemizi büyüme dostu bir kamu maliyesi çerçevesinde hazırladık. Yatırımlara hiç olmadığı kadar çok kaynak ayırdık. Böylece özel sektörün ihtiyaç duyduğu altyapı yatırımlarına hız kazandırarak ekonomide üretim, yatırım, ihracat ve istihdamı artıracaktır.

Sanayide yapısal dönüşümü hızlandırarak uluslararası rekabet gücümüzü artıracaktır. Öte yandan, AK PARTİ hükümetlerinin kararlılıkla uyguladığı mali disiplin politikamızdan asla taviz vermeyeceğiz. Kamu yatırımlarını artırırken cari harcamalarda doğru yerde doğru miktarda harcama yapılmasını sağlayarak kamuda cari harcamalarda tasarrufu sağlayacağız. Böylece ülkemizin temel kazanımlarından biri olan güçlü kamu mali yapısıyla makroekonomik istikrarı ve büyüme trendini korumayı devam ettireceğiz.

Sayın Başkan, değerli üyeler; 2017 yılı bütçesini 15 Temmuz başarısız darbe girişimi sonrası bir dönemde hazırladık. 15 Temmuz gecesi millî iradeye alçakça kasteden FETÖ terör örgütü mensuplarına karşı milletimiz tam bir birlik ve beraberlik içinde karşı durmuş, Sayın Cumhurbaşkanımızın çağrısı üzerine sokakları, meydanları ve alanları doldurarak âdeta bir demokrasi destanı yazmıştır. 15 Temmuz gecesi millî iradeye ve bu vatana sahip çıkmak için canlarını hiç çekinmeden feda eden şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum. Bu kanlı darbe girişimi sırasında yaralanan tüm gazilerimize Allah'tan sağlıklı ve huzurlu bir yaşam niyaz ediyorum. Biz ne yaparsak yapalım o gece canları pahasına millî iradeye sahip çıkan bu demokrasi kahramanlarının haklarını hiçbir şekilde ödeyemeyiz.

Sayın Başkan, değerli üyeler; bütçenin hazırlanmasında desteğini eksik etmeyen başta Sayın Cumhurbaşkanımız ve Başbakanımız olmak üzere bakanlarımıza ve idarelerimizde emeği geçen herkese teşekkür ediyorum. Ayrıca yapacağımız yoğun ve yorucu çalışmalar için Hükümetim ve şahsım adına sizlere şimdiden teşekkür ediyorum. Son olarak sizlerin ve aziz milletimizin yaklaşan Cumhuriyet Bayramı'nı kutluyorum.

Bu duygu ve düşüncelerle sözlerimi tamamlarken hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakana kapsamlı sunuşu için teşekkür ediyoruz. Ayrıca bütçenin hazırlanmasında emeği geçen tüm kamu kurum ve kuruluşlarımıza ve ilgili bürokratlara da teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, bu merkezî yönetim bütçe ve kesin hesap kanunu tasarıları ile Sayıştay tezkelerinin geneli üzerindeki görüşmeler 2 Kasım 2016 Çarşamba günü saat onda başlayacaktır.

II.- KARARLAR (Devam)

A) ÇALIŞMA ESASLARINA İLİŞKİN (Devam)

2.- Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin (2/1419) Komisyon gündemine alınmasına ilişkin karar

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, değerli üyelerimiz; bu 1.300 lira olan asgari ücrette 2016 yılı Ekim, Kasım, Aralık aylarında Gelir Vergisi Kanunu'nun 103'üncü maddesinde yazılı tarife nedeniyle oluşacak kayıpların telafisi amacıyla hazırlanan bir kanun teklifi Komisyonumuza ulaşmıştır.

Bunun şimdi gündeme alınmasına ilişkin bir önerge vardır, bu önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Komisyonumuzun portföyünde bulunan (2/1419) esas numaralı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 26'ncı maddesine göre Komisyon gündemine alınmasını arz ve teklif ederiz.

Süreyya Sadi Bilgiç

Isparta

BAŞKAN – Arkadaşlar, gündemi ve kanun teklifini hemen dağıttırıyorum, ondan sonra oylamasını yapalım.

Gündeme alınmasına ilişkin önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bir on dakika ara veriyorum, 16.15'te teklifi görüşmeye başlayacağız.

Kapanma Saati: 16.03

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 16.17

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: Mehmet Şükrü ERDİNÇ (Adana)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Emine Nur GÜNAY (Eskişehir)

BAŞKAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayın Bakan, kamu kurum ve kuruluşlarımızın değerli temsilcileri, basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

1'inci Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum.

V.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1419)

BAŞKAN - Gündemimizde Gelir Vergisi Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi bulunmaktadır.

Sayın Bakan, teklif üzerinde sizden hemen kısa bir bilgilendirme alabilir miyiz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tabii ki.

BAŞKAN - Buyurunuz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Değerli Başkanım, teşekkür ediyorum.

Bildiğiniz üzere, gerek 2015 Haziran seçimlerinde gerek Kasım seçimlerinde asgari ücretin, yaşam standartlarının daha da artırılması bağlamında, yukarıya çekilmesi noktasında ortak bir irade vardı. Bu çerçevede, 2016 Ocak ayı başında Asgari Ücret Tespit Komisyonu tarafından asgari ücret 1.300 liraya çıkarıldı. Biz hep 1.300 lira olarak konuşuyoruz. 1.300 lira olarak konuştuğumuz asgari ücret tutarı aslında bekâr bir asgari ücretlinin elde ettiği ücret gelirini ifade etmektedir. Hâlbuki kişi gerek medeni durumu gerekse sahip olduğu çocuk sayısına bağlı olarak bu tutardan daha fazla asgari ücret alabilmektedir. Nitekim, evli, 3 çocuklu bir kişi için asgari ücret aslında 1 Ocak tarihi itibarıyla 1.384 liraya çıktı diye biliyorum.

Tabii, aylar itibarıyla, kişi, eline geçen gelirle bağlantılı olarak vergi matrahı, vergi dilimi olarak üst gelir dilimlerine girmeye başlıyor. Yüzde 15 oranıyla başlayan bir kişi, yüzde 35 oranına kadar vergi tarifesindeki farklı oranlar üzerinden vergi ödeyebiliyor. Biz burada hatırlarsanız, 2016 yılı başında asgari ücretin 1.300 lira olacağını ifade etmiştik. Burada ilkel olarak kişilerin gelirlerinin yıl içerisinde hiçbir şekilde, başlangıçta da ifade ettiğimiz 1.300 liranın altına düşmemesi konusunda da hepimizin ortak bir kararı vardı, yaklaşımı vardı. Bu çerçevede Bakanlık olarak bir çalışma yaptık ve asgari ücret veya daha üzerinde gelir elde etse de yaklaşık 1.751 liraya kadar gelir elde edenler için geçerli bu, normalde bizim asgari ücret tutarı 1.674 liradır. 1.674 lira ile 1.751 lira arasında brüt ücreti olan kişilerin medeni durumu ve çocuk sahibi olma durumuna bağlı olarak 1.300 liranın altına düşme farklılaşabiliyor.

Biz demiştik ki o dönemde: “Hiç kimsenin eline geçen ücret hiçbir şekilde 1.300 liranın altına düşmeyecek.” Bugün burada Komisyonumuzun huzuruna getirilen kanun teklifinde asgari ücretlilerin veya brüt geliri 1.751 liraya kadar olanlarının gelirinin hiçbir şekilde 1.300 liranın altına düşmemesi sağlanmaktadır. “Bu, nasıl sağlanmaktadır?” dersiniz, bizim gelir vergisi sistemimizde asgari geçim indirimi uygulaması var. Kişinin brüt gelirinden net gelire ulaşırken, kanunda belirlenen tutarlar ve oranlar üzerinden asgari geçim tutarları, asgari geçim indirimi tutarları, hesaplanan vergiden düşülür. Dolayısıyla burada kişinin ödeyeceği net ücret, bu vergideki mahsuplaşmadan sonraki belirlenen tutardır. Burada da eş için asgari ücretin yüzde 50’si, çocuklar için de yüzde 7,5’u, yüzde 5’i şeklinde farklı oranlar var.

Burada kanun teklifinde ortaya konulan yöntem şu şekilde: Ekim, kasım ve aralık aylarında işverenler, çalışanlar için bordro hazırladıklarında, hazırlanan bordroda herhangi bir asgari ücretlinin veya geliri 1.751 liraya kadar olan gruptaki bir kişinin net ücreti 1.300 liranın altına düşmüşse bu takdirde -bu yasal düzenleme geçerse eğer- 1.300 liranın altına ne kadar düşmüş ise o kadarkı kısım ilave vergi mahsubu yapmak suretiyle telafi edecek.

Örnek olarak söylemek gerekirse farklı örnekler var: Mesela, bekâr biri için, asgari ücret geliri elde eden bekâr bir kişi, ekim ayından itibaren gelirinde 68 lira 99 kuruş azalma meydana geliyor, 68 lira 99 kuruş. Bekâr bir kişi için asgari geçim indirimi uygulaması tabii daha düşük. Şu anda bekâr çalışan için işvereni sonraki üç ayda, yani ekim, kasım ve aralık ayında normal hesaplanan asgari geçim indirimi tutarına ilaveten 68 lira 99 kuruş daha ilave yapacak. Dolayısıyla biz Maliye idaresi olarak işverenden tahsil edeceğimiz vergiyi o kadar azaltmış olacağız, diğer tarafta da kişi net olarak 1.300 lira gelir elde etmiş olacak.

Bir örnek daha vermek gerekirse: Kişi asgari ücret geliri elde ediyor, evli ve 2 çocuklu, bu kişinin maaşı sadece 7 lira aşağıda kalıyor, yani 1.300 liranın sadece 7 lira altında kalıyor. Ekim, kasım ve aralık aylarında işveren sadece bu aşağıda kalan 7 liralık kısım için ilave asgari geçim indirimi tutarı uygulayacak. Böylelikle, kişilerin medeni durumlarına ve çocuk sayılarına bağlı olarak 1.300 liranın altına düşen kısım telafi edilecek.

Yaptığımız bir çalışmaya göre, burada en düşük telafi edilecek tutar 7 lira 23 kuruş, en yüksek rakam da 68 lira 99 kuruş. İşveren tamamen bunu bordro üzerinde uygulayacak, Maliye idaresine ve Maliye idaresine vereceği muhtasar beyannamede ilave olarak hesaplamış olduğu bu asgari geçim indirimine isabet eden tutarı muhtasar beyanname üzerinde ayrıca düşecek, dolayısıyla işveren bakımından da, çalışan bakımından da herhangi bir şekilde 1.300 liranın altına ücret düşmemiş olacak.

Arkadaşlarımızın yapmış olduğu teknik bir çalışmaya göre, son üç ayda bu şekilde bir uygulama yaptığımızda, Sosyal Güvenlik Kurumunun kayıtlarında yer alan, beyan edilen ücret tutarları esas alınarak yapılan bir çalışmaya göre, kamu maliyesine yaklaşık 1 milyar lira burada gelir vergisi tahsilatında bir azalma meydana gelecek.

Tabii, burada önemli olan, yılbaşında asgari ücret olarak ifade ettiğimiz 1.300 liranın hiçbir şekilde altına ücretin düşmemesiydi. Komisyonumuzun bu konuda yapacağı değerlendirmelere bağlı olarak inşallah Genel Kurula yasa teklifi geçmiş olacak. Ben, asgari ücretle çalışan vatandaşlarımız açısından veya geliri 1.750 liraya kadar çıkıp da şahsi veya medeni hâline göre veya çocuk sayısına göre geliri 1.300 liranın altına düşen vatandaşlarımız bakımından bu düzenlemenin hayırlı olmasını diliyorum. Ve inşallah bu yasalaştığı andan da itibaren de, yani ekim ayı gelirlerine uygulanmak üzere, ekim, kasım ve aralık ayı gelirlerine de uygulanmak üzere hayata geçmiş olacak.

Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, biliyorsunuz ensenizde boza pişirmiştım bu konuyla ilgili, en az 20 kere bunu söyledim ve “Hepimizin ortak kararı” dediniz ama hepimizin ortak kararı değildi, siz direndiniz. Haklısınız, belki, anlaşılabilir, bir Maliye Bakanı olarak “1 milyar lira büyük para” diyordunuz. Ancak bakın buradan –siz de açıkladınız az önce bütçede- milyarlarca lira sermayeye teşvikler çıkardınız, vergi afları çıkardınız, teşvikler çıktı, her şey sermayeye dönük. “Şu 1 milyar lirayı işçiye verelim.” dedik Sayın Bakan, defalarca söyledik ama direndiniz. Sizden istirhamımız, özellikle, bu bir başlangıç olsun, 2017 bütçesinde biraz emeğe –sermayeye değil artık, sermayeye yeterince verdiniz- dönük, işçiye dönük, fakir gurebaya dönük, dar gelirliye dönük politikalara hız vermeniz, yalnızca sermayeye dönük değil.

Şimdi, burada “Bütçe yükü 1 milyar lira” dediniz ancak burada şöyle bir sıkıntı görüyorum. Siz dediniz, 6 lirayla 69 lira arasında olacak bu asgari ücret...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – 7 lira...

GARO PAYLAN (İstanbul) – 7 lirayla 69 lira arasında. Eğer ki bütün asgari ücretlilere vermiş olsaydınız bu 69 lirayı, 1 milyar lira olurdu, orada bir hesap hatası var sanıyorum. Yaklaşık 5 milyon asgari ücretlimiz var değil mi?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – SGK’nın bütün kayıtlarından maliyeti bu şekilde çıkardı arkadaşlar.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Biliyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yani genel bir yaklaşım değil de teknik bir çalışma yaptık.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama hayır, burada yanıltıcı bir şey var, ben hesabını yapmıştım bunun, net yaptım, eğer ki bütün asgari ücretlilere bu rakamı vermiş olsaydınız, o, 1 milyar lira olurdu. Ama siz, çok güzel, şimdi bekârlara 69 veriyorsunuz, evliyi cezalandırıyorsunuz. 3 çocuk sahibi bir kişinin maaşından 70 TL yine düşüreceksiniz veya 60 TL yine düşüreceksiniz. Bu, kabul edilemez Sayın Bakan. Bizim anlaşmamız, bizim önerimiz, bütün asgari ücretlilerden bu rakamın düşmemesiydi, 1.380 lira olan 2 çocuklu bir adamın, bir ailenin veya 1.400 lira olan 4 çocuklu bir aileden niye 100 lira düşsün de bekârla aynı paraya denk gelsin? Nerede sosyal devlet? O adamın çocuğu çocuğu var, niye bir bekâr adamla aynı duruma gelsin, bir aileyle aynı duruma gelsin? Ben de zannettim ki, sevinmişim Sayın Başkan. Nihayet Sayın Bakan verdi ama yine cimri davranmış, hani bir tek bekâra vermiş, evlilere 6 lira, 7 lira.

BAŞKAN – Hepsine verdi.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yok canım, 6 lira düşürmüş işte, 6 lirayı anca veriyor. Maaşı 1.380 liradan 1.300 liraya düşecek. Olacak, kabul edilebilecek bir şey değil.

Sayın Bakan, bitirsin de telefon konuşmasını öyle konuşayım, ona konuşuyorum çünkü.

BAŞKAN – Niye? Biz Komisyon üyesi değil miyiz?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama yani ona konuşuyoruz yani ondan isteyeceğiz. Sayın Bakan yine cimri davranmış maalesef, işçiye gelince yine cimri davranmış bir tek bekâra vermiş.

BAŞKAN – Sayın Paylan, Komisyondan isteyeceksiniz, bu, Komisyonun iradesi.

Buyurun.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Paylan, öyle açıklamalarda bulunuyorsun ki, ne gerçekliğe uyuyor ne doğruluğa uyuyor, “Yiğidi öldür, hakkını teslim et.” demişler.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ya ama...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ya, bari de ki...

GARO PAYLAN (İstanbul) – “Sağ olun.” dedik işte.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – “Bu kadar güzel işler yaptınız, bu kadar vatandaşa, fakire fukaraya, garip gurebaya bu kadar şey yaptınız, şu yaptıklarınızı biraz daha artırın.” deyin, eyvallah.

MUSA ÇAM (İzmir) – Yaptık! Yaptık!

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakanım, bakın, bir tek vergi affıyla...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bak, asgari geçim indirimi uygulaması üzerinden, çalışanlarımıza yılda 17,3 milyar lira sadece bu sistem üzerinden gelir desteği veriyoruz, yapmayın Allah'ınızı severseniz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakan, bakın, sonuç olarak işçi cebine girene bakar. Benim cebime 1.300 lira mı giriyor 1.380 lira mı giriyor, buna bakar, asgari geçim indirimine bakmaz ki işçi. Ben de işçi çalıştırdım, işçi de oldum, hep işçi olduğum dönemde cebime ne maaş giriyor ben buna baktım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tamam da, bakın, bu düzenlemeler AK PARTİ hükümetleri döneminde geldi.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Siz cebine gireni 80 lira düşürüyor musunuz, düşürmüyor musunuz evli, 2 çocuklu bir asgari ücretlinin buna bakalım. Burada 80 lira, 90 lira, 100 lira çocuk sahibi olan asgari ücretlilerden para düşecek. 1 milyar lira da yük gelmez, hep beraber oturup matematiğini yapalım, bu hespla size en fazla 500 milyon lira yük gelecek, iddia ediyorum, fazlası gelirse özür dilerim sizden.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Vallahi takip edeceğim.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tamam, edelim, beraber çalışalım lütfen.

Benim önerim, bütün Komisyon üyesi arkadaşlarımıza: Bakın, bütün işçi arkadaşlarımız, özellikle dar gelirli asgari ücretliler cebine girene bakar. 2 çocuklu bir ailenin de 1.380 lirayken maaşı asgari ücretli olanın 1.300 liraya düşecek, 1.306 liraya düşecek ya da her neyse 1.301 lira olacak, tabii 6 lira olmayacak. Gelin arkadaşlar, bunu bütün asgari ücretlilere uygulayalım, böyleydi önerimiz, Sayın Bakana da böyle önerdik. Hatta Sayın Süleyman Soylu eski Çalışma Bakanımız da bu şekilde söylemişti, bu şekilde taahhütte bulunmuştu.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, hayır.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Peki.

O açıdan benim Komisyon arkadaşlarımıza önerim, bütün asgari ücretliler ocak ayında ne para alıyorlarsa aynı parayı alsınlar arkadaşlar. Bütçe yükü de gene 1 milyar lira olur. Sayın Bakan -1 milyar lira cebinden çıktı zaten- kabul etti 1 milyar lira yükü var diye. Gene bütçeye yükü 1 milyar TL veya 1.2 milyar TL olabilir en fazla ince bir hesap yaparsak.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bir dakika, bir şey daha söyleyeceğim.

Bir daha söz hakkı vermezsiniz herhâlde.

BAŞKAN – Vermem.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Peki.

Şimdiden söyleyeyim, Sayın Bakan: Bakın, geçen yıl da söylemiştim, gelin, şu ilk vergi dilimini asgari ücretlilerin aldığı rakama taşıyalım diye, yüzde 15’lik vergi dilimini. Çünkü, her yıl ekim ayı geldiğinde biz bununla karşılaşacağız. Yani, asgari ücret rakamı neyse -umarım 2 bin liraya çıkarırız bu sene, ekonomik şartlar da izin verir- ilk dilimin üstüne çıkmasın ekim ayında. Buna göre düzenleme yapın diye şimdiden...

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Diğer kazanç ve iratlarda da aynı şey olur.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Umarım.

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Hayır, gelir vergisi yani diğer kazanç ve iratlarda...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ben söyleyeceğim onu, önerimi söyleyeceğim.

BAŞKAN – Sayın Mahmut Tanal...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Söz mü veriyorsunuz?

BAŞKAN – Hayır, söz değil, hatip konuşuyor efendim, hatibin konuşmasını kestiniz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Bakana dedim, kalsam kötü olur çünkü yurt dışında milletvekillerinin aldıkları maaş ile asgari ücret arasında 3 kat fark var. Asgari ücret 1.500 lira mı, milletvekiline de 4.500 lira. Çünkü, Avrupa’da böyle, bu öneriyi getirecektim. Ben dile getirdim.

BAŞKAN – Sayın Tanal, kayıtlara girdi.

Teşekkür ediyorum.

Sayın Paylan, buyurun.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakan, önerim şu: 2017 bütçemizi -şimdiden söyleyeyim-hazırlarken bu ilk basamağı, yüzde 15’lik basamağı asgari ücrete göre ayarlayalım ki -ama kaç çocuklu olursa, 8 çocuklular fazla alıyor, 10 çocuğu olan fazla alıyor- ona göre yüzde 15’lik basamağa girmesin ekim ayında hiçbir asgari ücretlimiz. Ona göre ayarlayalım. Üst basamakları da biraz daha artırsın Sayın Bakan. Baremleri biraz daha sıkılaştıralım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sermayedara daha mı fazla para akıtalım, onu mu diyorsunuz?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, sermayedar daha çok vergi versin.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Siz bir kere demiştiniz ya: “Ne yaparsanız yapın, sermayenin üzerindeki kalıyor.” Sizin kendi söyleminize göre, bu yaptığımız düzenleme sermayenin üzerinden yapılıyor. Siz yoksa sermayeyi mi destekliyorsunuz?

BAŞKAN – Sayın Bakan, mikrofonu önünüze doğru çekerseniz, kayıtlara girsin diye.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır efendim, öyle değil, tam tersi. Üst basamaklarda vergiyi artırırsın diyorum Sayın Bakanım.

Benim önerim şu: Bakın, açık söylüyorum, asgari ücrette vergi diliminin biz düşmesini öneriyoruz ama yüzde 15’te bırakacaksınız yıl boyu yüzde 15’te kalsın. Bakın, yüzde 20, yüzde 30, yüzde 35... En üst basamak yüzde 35’i sanıyorum, bunu da yükseltelim, yüzde 40’a çıkaralım. Üst gelirden daha fazla gelir alın, alt gelire gelir aktarın Sayın Bakan. Böyle, bekâra, evliye olmaz yani bekâra kesmeyeceğim, evliye keseceğim diye asgari ücretliye eziyet edilmez.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Paylan.

Sayın Kalaycı, buyurun lütfen.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, kıymetli bürokrat arkadaşlarım, basın mensubu arkadaşlarım; öncelikle hepimizi saygılarımla selamlıyorum.

Ben de bu yasama yılının hayırlara vesile olmasını diliyorum. Plan ve Bütçe Komisyonu olarak da hayırlı bir işle başladığımızı söyleyebilirim. Eleştirilerim olacak ama asgari ücretle ilgili bir düzenleme yapıyoruz.

Sayın Bakanım, ben de şunu ifade edeceğim: Biz de, şahitsiniz, gerek bütçe görüşmelerinde gerek işverenlere prim desteği verilmesiyle ilgili düzenlemede gerekse de peş peşe gelen torba kanunlarla ilgili yaptığımız tüm konuşmalarda bu asgari ücretin ekim ayından itibaren 70 lira düşeceği uyarısını hep yaptık, bu konuda bir düzenleme mutlaka yapılması gerektiğini ifade ettik. Dilimizde tüy bitti açıkçası. Ama, genel bir tabir var ya yumurta kapağa gelince, işte, Türk milleti olarak aklımız başımıza gelir. Yani, şu anda ekim ayının sonuna geliyoruz, uygulamadaki bu sıkıntıyı çözmek için alelacele bugün Komisyonunda, inşallah Genel Kurulda da kabul edip uygulamaya koymayı planlıyoruz.

Öncelikle, ben de şunu ifade edeyim: Yani, soruna bir çözüm getiriyoruz, 1.300 liranın altında hiç kimse asgari ücret almayacak, o anlamda doğru ama asgari geçim indiriminin mantığına tam uymuyor getirdiğimiz düzenleme. Yani, bekâra, evliye, çocuk sayısına göre verdiğimiz... Bir yandan da vergisel desteğin mantığına tam uymuyor. Bu da bir çözümdür ama genel anlamda asgari ücretle ilgili bizim Milliyetçi Hareket Partisi olarak -ki seçim döneminde de kamuoyuyla paylaştık, beyannamemizde yer verdik- 1.400 lira en az net asgari ücret olmalı demıştik. Ayrıca, büyükşehirlerde aylık 100 lira ulaşım desteği verilmeli diye beyanda bulunmuştuk.

Şu anda TÜRK-İŞ tarafından yapılan hesaplama göre, Sayın Bakanım, 2016 Eylül ayı itibarıyla 4 kişilik bir ailenin sağlıklı, dengeli ve yeterli beslenebilmesi için yapması gereken gıda harcaması tutarı yani açlık sınırı 1.386,22 lira. Yani, şu anda asgari ücret, açlık sınırının altında.

Bir başka örneği fitreyle ilgili verebilirim. Biliyorsunuz 15 liraydı fitre. 4 kişi üzerinden aylık hesapladığımız zaman da 1.800 liraya tekabül ediyor. Bu anlamda rakamlarla da 1.300 liranın ne kadar yetersiz kaldığını görüyoruz.

Asgari ücretli geçinemiyor Sayın Bakanım, asgari ücretli borç batağına girmiş durumda. Asgari ücreti insanca geçimini sağlayabilecek bir düzeye çıkarmamız lazım. Bu anlamda, bizim verdiğimiz teklifler var.

Bir de bu vergi meselesi... Biz öteden beri asgari ücretin vergi dışı bırakılmasını savunuyoruz, beyannamemizde de var. Gerçekten, tüm çalışanların vergi yükü fazla Sayın Bakanım. Yani, asgari ücret bile vergi tarifesine takılıyorsa bu zaten durumu net olarak ortaya koyuyor.

Biz bu şerhlerimizle birlikte, gelen teklifin mevcut soruna yeterli olmasa da bir çözüm getirdiği için destek veriyoruz.

Hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Temizel...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Yeni dönemimizin ben de tüm Plan ve Bütçe Komisyonu üyesi arkadaşlarımıza hayırlı olmasını diliyorum.

Değerli arkadaşlar, siyaset bir güvenilirlik sınavından geçiyor, o da Komisyonumuzun ilk günlük çalışmasına denk geldi. 2015 yılında geçirilen iki seçim sırasında siyasetin topluma sözünü verdiği vaatlerin başında, asgari ücretin artırılması vardı. Tüm partilerin bu konuda 1.500 lira, 1.400 lira, 1.300 lira gibi vaatleri vardı. Sonuç olarak iktidar partisinin 1.300 liralık net asgari ücret gerçekleştirmesiyle somutlaştı. Ancak, vergi dilimlerindeki artış hesaplanmadığı için, daha doğrusu asgari ücretin netinin hesaplanması konusunda gelecekte de vergi dilimleri dikkate alınarak veya başka artışlar dikkate alınarak bir düzenleme yapılmaması nedeniyle şimdi bir sorunla karşı karşıya kaldık. Dolayısıyla, bu sorunu gideremediğimiz zaman güvenilirliğimizi yitiriyoruz. 1.300 lira net dedik, şimdi veremiyoruz neti. Dolayısıyla, en azından böyle bir girişime önyak olanları kutluyorum, teşekkür de ediyorum, desteğimiz de olacak ancak mademki böyle bir düzenleme yapılıyor, bu sorunun bir geçici maddeyle üç aylığına çözülmesi yerine -çok fazla vaktimiz yok, kabul ediyoruz ama- bunun kalıcı olarak çözümünü sağlayacak bir düzenleme insanları rahatlatacak. Siz bunu çıkardığımız anda asgari ücreti 68 lira azalan asgari ücretlilerin yanı sıra, birdenbire 2 çocuklu, 3 çocuklu ailelerden feryat fiğan yükselecek. Biz bir protestoyu veya karşı çıkışı sonlandırıyoruz derken çok daha kalabalık bir grupla karşı karşıya kalacağız. Bu olacak, kesin olarak olacak. Mecburen bir çözüm daha bulmak zorunda kalacağız. Eğer çocukları nedeniyle siz asgari ücretliye AGİ olarak bordrosundan bir ödeme yaptırıyor iseniz şimdi bunu birdenbire onun elinden alma hakkına da sahip olmamanız gerekir. Niye alıyorsunuz şimdi bunu? Asgari ücrete net olarak 1.300 lira diyorsanız, bırakın, asgari ücretin net olarak ödeneceği bir sistemi kuralım. Bunun da yolu gayet kolay, ortaya çıkan kayıp kadar AGİ'ye ilave yaparsınız, olur biter. Olay bundan ibaret. Başkalarınınkini azaltmayın, değişik kişilere vesairelere şu kadar ekledim, 7 lira ekledim, 5 lira ekledim demeyin. AGİ'ye olduğu gibi aynen o sıraladığımız asgari ücretli insanların maaşını düşürmeyecek şekilde ekleyin, üç ay içerisinde de bu kapsamlı olaya beraberce bir çözüm bulalım. Yoksa gerçekten sorunla karşı karşıya kalırsınız ve çözmek zorunda kalacağız, kesin olarak yıl başını bulmaz bunun çözümü. Kıyamet kopacak. Çocukları, ailesi, aile durumu nedeniyle AGİ alanların bu gelirlerini ortadan kaldırıyoruz bu düzenlemeyle. Dolayısıyla, bırakın, kazançlarını korusunlar. Bunu sağladığımız takdirde en azından üç aylık süreç içerisinde bütün insanları tatmin edecek sözümüzde durduğumuz bir düzenleme yapmış oluruz. Bu düzenlemeyle bunu sağlamıyorsunuz. Bu düzenleme sıkıntı yaratır. O nedenle, mademki bunu düzenliyoruz, toplam 1 milyar liralık bir maliyet... Bu yıllık mıydı, üç aylık maliyeti ne kadardır onu bilmiyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – 1 milyar.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – İşte, o kadardır. Hepsi -nereden bakarsanız bakın- 1 milyar liradır. Bence bu sorunu daha fazla büyütmenin veya daha değişik şekilde tartışmanın bir anlamı yok. AGİ, çözümü de var zaten, yazmışsınız.

BAŞKAN – Zaten o şekilde çözülüyor.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Temizel.

Sayın Aydoğan, buyurun lütfen.

NURSEL AYDOĞAN (Diyarbakır) – Ben de Sayın Bakanı ve Komisyon üyelerini selamlıyorum. 2017 bütçesinin hayırlı olmasını diliyorum.

Şimdi, tabii, işçilerin ve emekçilerin lehine olan bu düzenlemeyi doğru bulduğumu ifade edeyim. Her ne kadar Garo'nun söylediği biçimde çıkmasa da ya da bilmiyorum, Komisyon ne şekilde bir irade ortaya koyar ama bu hâliyle bile olumlu olduğunu ifade etmek istiyorum. Ancak, şöyle bir sıkıntı var: Son dönemde epey sayısı fazla olan, İstanbul'da, İzmir'de çeşitli sektörlerde çalışan işçilerle görüşme

fırsatım oldu, özellikle bu asgari ücret konusunda. Yani, asgari ücret 1.300 lira olmasına rağmen ve bordrolarda da öyle görünmesine rağmen, ellerine geçen paranın ortalama bin lira olduğunu yani bir şekilde bordroya öyle imza atsalar da işveren tarafından kendilerine bin lira ödendiğini söylediler.

Şimdi, tabii, bu kanunla siz ekstradan, işverene de bir ödeme yapmış olacaksınız. Bu nedenle, benim önerim: Maliye Bakanlığının Sosyal Güvenlik Bakanlığıyla bir kez daha görüşmesi ve bu konudaki özellikle küçük ve orta ölçekli işletmelerde denetimin artırılmasıdır. Yoksa, işte, dediğimiz 1 milyar gibi bir para otomatikman yani bir kısmı diyelim, yüzde 30-40'lık gibi bir kısmı tekrar işverenin cebine girecek.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Çam, buyurun lütfen.

MUSA ÇAM (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kuşkusuz, tabii ki iyi bir düzenleme asgari ücretle çalışanlar açısından, doğru bir düzenleme, yapılması gereken bir düzenleme ama Sayın Bakanımız Sayın Zekeriya Temizel'in de söylediği gibi, yine eksik yani üç ay sonra yeni bir düzenlemeyle karşı karşıya kalacağız. Asgari ücret, bu ülkede toplu sözleşmenin dışında kalan milyonlarca insanın emeğiyle geçindiği ve aldıkları bir ücrettir. Zaten asgari ücretin belirlenmesinde birtakım olumsuzluklar var, kişi tek başına olarak hesaplanıyor. Oysa, ILO'nun, Uluslararası Çalışma Örgütümüzün almış olduğu kararlar doğrultusunda, onun bakmakla yükümlü olduğu bir ailesinin, çocuğunun veyahut da bir ebeveyninin olduğunu hesaplamak gerekir. Bizim ülkemizde ne yazık ki kişi tek başına olarak değerlendiriliyor ve buna göre bir ücret skalası saptanmaya çalışılıyor. Sayın Bakanımızın söylediği gibi, bir kez asgari geçim indiriminin eklenerek, doğru bir düzenleme yapılarak bundan sonra muhtemel olabilecek olumsuzlukları engellememiz gerekir diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, geneli üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan, bir şeyi açıklığa kavuşturmak için söylemek istiyorum.

BAŞKAN – Söz vermeyeceğim dedim ama vereceğim Sayın Paylan.

Buyurun.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Şimdi, 5 milyon asgari ücretli var Sayın Bakan. Üç ay maaş, 15 milyon maaş eder ve bu 5 milyonun yüzde 60'ı -baktım rakamlara- en az 2 çocuk sahibi. Yani, ortalama olarak baktığımızda 25 lirayı, 30 lirayı geçemeyecek bir maliyetten bahsediyoruz ortalama çünkü 7 lirayla...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – 7 milyon kişi var.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tamam, 7 milyon üzerinden hesap edelim, peki, 21 milyon maaş eder. Ortalama 20 veya 25 lirayı geçemez çünkü bunların yüzde 60-65'i 2 çocuk ve üstüne sahip. 25 liradan çarpsanız 500 milyon lira eder. Siz 1 milyar lirayı gözden çıkarmışsanız, bu 1 milyar lira bütünü asgari ücretlilere tekabül eder. Gelin, bunu tamamına tekabül ettirin ve bu hesabı bir daha yapın bence Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şöyle: Yani burada herhâlde kasıtlı olarak maliyeti olduğundan farklı gösterdiğimizizi ima etmiyorsunuz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır tabii ki.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Burada gerçekten ben de oturup...

GARO PAYLAN (İstanbul) – “Sehven” diyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, sehven değil.

Bir cevap verebilir misiniz bu konuya.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI RIZA ÇELEN – Sayın Başkanım, değerli milletvekillerim; biz bu hesaplamayı biraz ihtiyatla Sosyal Güvenlik Kurumundan aldığımız veriler çerçevesinde yapmaya çalıştık. Özellikle Sayın Bakanımızın da ifade ettiği gibi, mesela sosyal güvenlik kayıtlarına göre...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – SGK’nın hesabı...

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI RIZA ÇELEN – SGK’nın hesabı yani bekârların sayısı belli, ona göre bir çarpım ama biraz da ihtiyat payı tabii ifade edildi.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yüzde 100 bir ihtiyat ifade ediyor bu.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok arkadaşlar, bir dakika, yanlış anlamaya neden olmasın.

Bu çalışmayı Sosyal Güvenlik Kurumuyla birlikte yaptık. Yani biz Bakan olarak Süleyman Beyle beraber oturduk, bütün ekipleri topladık. Sosyal Güvenlik Kurumunda bütün detaylı kayıtlar var, Maliye Bakanlığı olarak bizde aynı kayıtlar yok. Dolayısıyla kendilerinin bire bir beyannamelerde beyan edilen ücret tutarları, ücret aralıkları, kişilerin Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirdikleri bildirgelere yer alan şahsi ve medeni durumlarına ilişkin bilgilere göre bir çalışma yaptı Sosyal Güvenlik Kurumu ve dedi ki: “Farklı senaryolar altında bu senaryonun maliyeti budur.” Yani ben oturup bizzat kendim yapmadım ama arkadaşlarımın bunu yaparken -şu andaki detaylarına vâkıf değilim ama- bütün o söylediğimiz unsurları dikkate alarak bu rakamı hesapladıklarını düşünüyorum. Ne olduğundan 1 kuruş fazla göstermek asla doğru değil ne de olduğundan 1 kuruş düşük göstermek asla doğru değil, burada samimi ve doğru olacağız.

O açıdan, bakarız yani buradaki rakamlara ama “1 milyar lira” diyorsak burada kurumun, bürokrasinin yaptığı bir teknik çalışma vardır.

BAŞKAN – Sayın Bakan, teşekkür ediyorum.

Geneli üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1’inci maddeyi okutuyorum:

GELİR VERGİSİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 86 - 2016 yılı Ekim, Kasım ve Aralık aylarına ilişkin net ücretleri Kanunun 103 üncü maddesinde yazılı tarife nedeniyle 32 nci maddedeki esaslara göre sadece kendisi için asgari geçim indirimi hesaplanan asgari ücretlilere 2016 yılı Ocak ayına ilişkin ödenen net ücretin altında kalanlara, bu tutar ile 2016 yılı Ekim, Kasım ve Aralık aylarına ilişkin olarak aylık hesaplanan net ücreti arasındaki fark tutar, ücretlinin asgari geçim indirimine ayrıca ilave edilir. Bu fıkrada geçen net ücret, yasal kesintiler sonrası ücret tutarına asgari geçim indiriminin ilavesi sonucu oluşan ücreti ifade eder.

Kanunun bu maddeye aykırı olan hükümleri 2016 yılı Ekim, Kasım ve Aralık ayları için uygulanmaz.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar ile mahsup şeklini ve dönemini belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yalnızca bir kez daha öneriyorum Komisyona: Bu asgari ücretli 7 milyon kişi ocak ayında aldığı maaşı alsın arkadaşlar. Yaklaşık 5 milyonu çok ciddi kayba uğrayacak bunların yani yaklaşık hesaplamalarla söylüyorum, 70 lira zarara uğrayacak, yalnızca 2 milyon kadarı, bekâr olanlar ücretlerini koruyacaklar, geri kalan 5 milyonu ücret kaybedecek. Gelin, bunu üzerine ekleyelim. 1 milyar lirayı biraz geçer bu maliyet. Sayın Bakan 1 milyar lirayı gözden çıkarmış. Gelin, bu hesaplınsın -bunu hep beraber- şu 7 milyon insanımız 70 lirasını, 80 lirasını kaybetmesin. Özellikle de siz çok çocuğu destekliyorsunuz, “3 çocuk” diyorsunuz; gelin şu 3 çocukluların maaşlarını kestirmeyin. Sayın Cumhurbaşkanımız buna kızar bence yani “Niye 3 çocukluyu cezalandırdın da bekâra destek verdin?” der bence. Haberi var mı bilmiyorum yani.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Cumhurbaşkanımız başka şeyler de söylüyor.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Vallahi ben bilmem yani 3 çocukluyu cezalandırmış olacaksınız Sayın Bakan. Bunu bir düşünün bence bir daha yani sayın komisyon arkadaşlarımız, lütfen, gelin, bunu değerlendirelim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Temizel, buyurun lütfen.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, bu ikinci satırın sonunda “sadece kendisi için asgari geçim indirimi hesaplanan asgari ücretlilere” cümlesi veya işte kelimeleri var ya onu çıkartın, bu olay halloluyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tabii canım.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Yani kabul ediyorsanız hemen hep beraber bir önerge verelim.

BAŞKAN – Sayın Temizel Bakanım, bununla ilgili olarak Başkanlık Divanı olarak redaksiyon yetkisi isteyeceğiz.

Sayın Bakan, buyurun lütfen.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Öncelikle, tabii, Sayın Bakanımızın, sayın vekillerimizin ifade ettiği görüşlere saygı duyuyorum. Tabii, hepimiz, asgari ücretliler başta olmak üzere tüm ücretlilerimizin, emeklilerimizin, alınının teriyle para kazanan insanımızın işinin, aşının büyümesini isteriz. Asgari geçim indirimi uygulaması da zaten tam bu noktada 2008 yılında devreye girdi. Asgari geçim indirimi uygulamasından doğrudan doğruya çalışan yararlanıyor ama bugün bu mesele bundan önceki yıllarda da farklı düzeylerde yaşandı. Artan oranlı gelir vergisi tarifesi bütün ülkelerde uygulanan bir sistem. Asgari ücrete bağlı gelir vergisi de yani gelir vergisi tarifesi bütün ülkelerde geçerlidir. Bugün bizim ekim, kasım, aralık olarak getirdiğimiz konu, mart ayından itibaren de farklı ücretliler için geçerli oldu. Yani farklı aylarda kişiler gelir düzeylerine göre artan oranlı tarife nedeniyle ilk aylara göre daha düşük bir ücret almaya başladılar ve devam ediyorlar. Bu, artan vergi oranı tarifesinin uygulandığı bütün ülkelerde geçerlidir. Biz demiyor muyuz yani uluslararası vergiyle ilgili genel kaidelere uygun bir vergi yapımız olsun? Burası doğru. Ha, asgari geçim indirimi sistemi

aslında sizin o arzuladığınız veya bizim baştan itibaren arzuladığımız sistemi sağlamak üzere getirilmiş modern bir sistem. Asgari geçim indirimi tutarını nerede belirlerseniz o kadarlık bir kısmı vergi dışı tutarsınız.

Burada şunu konuşmamız lazım, hep beraber de üzerine gitmemiz lazım: Kayıt dışılık hâlâ ülkemizde yüksek oranlarda. Sayın vekilimizin söylediği olay gerçekten yürek burkuyor. Bir insan 1.300 liraya imza atıyor fakat bilfiil eline 1.000 lira konuyor. Demek ki orada çok farklı, hiçbir şekilde devlet olarak, Hükümet olarak, siyaset olarak kabul etmeyeceğimiz bir hadise oluyor. Bütün bunların üzerine gidelim, bunları düzeltelim, dolaysız vergilerin payını artıralım. Bugün maalesef ülkemizde kazanç üzerinden aldığımız vergilerde çok ciddi anlamda kayıt dışılık var. Ya tam kayıt dışılık var ya da elde edilen gelirden daha düşüğe beyanlar var. Bunları inşallah zamanla hallettikçe, zamanla elde ettikçe asgari geçim indirimi üzerinden oluşturduğumuz sisteme alan açacağız ama bugün böyle bir değerlendirme yaparken 3 tane konuyu önemsiyorum.

Bir: Artan oranlı tarife bütün ülkelerde uygulanan modern bir yöntemdir, vergide adalet prensibinin bir gereğidir. Bunu zedeleyecek herhangi bir şey yapmamak gerekir çünkü bugün sizin asgari ücretli için gündeme getirdiğinizi zaman zaman farklı sosyal kesimler, farklı ücretli gelirleri için de talep ediyorlar. Hâlbuki bizim mevcut gelir vergisi tarifemiz zaten ücretli lehine özel hükümler içeriyor. Bugün bizim gelir vergisi tarifemiz 2 tanedir, 1 tane değildir; ücretliler için ayrı bir gelir vergisi tarifesi, diğer kazançlılar için ayrı bir gelir vergisi tarifesi. Yani vergide ayırma teoremini Türkiye olarak biz uyguluyoruz zaten. Ama “Vergiye artan oranlı uygulamayın, yılın başında elde edilen ücretle yılın sonunda elde edilen ücret aynı kalsın.” talebi...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Asgari ücretli için...

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok yok, hayır, farklı ücret düzeyleri için de talep söz konusu.

Yani mesela kamu çalışanlarına ilişkin sendikalarımız da “Kamu çalışanlarının ücreti üzerindeki bütün vergileri kaldırın, yılbaşındaki ücretiyle yıl sonundaki aynı olsun.” diyor. Doğru mu bu, vergi adaleti açısından doğru mu? Destekliyor musunuz?

Dolayısıyla bu konu çok boyutlu bir konu. Tabii ki bütçenin imkânlarını dikkate alacağız, yapmış olduğumuz bir düzenlemenin, sistemin geneli üzerinde meydana getireceği değişiklikleri dikkate alacağız. Bütün bunları dikkate alarak ve imkânlarımızı dikkate alarak böyle bir düzenlemeyi de geçici düzenleme olarak getirdik. Sayın Bakanımızın ifade ettiği bu meselelere ilişkin bir kalıcı düzenlemeyi nasıl yapabiliriz? Konuşacağız onu hep beraber, ne yapabiliriz? Ama asla vazgeçemeyeceğimiz bir şey var, ne yaparsak yapalım bütçemizin iki yakası bir arada olacak, vergilerimize dikkat edeceğiz, gelirlerimize dikkat edeceğiz, harcamalarımıza da dikkat edeceğiz. Harcamalarımızda, özellikle cari harcamalarımızda cimri olacağız; ülkeyi büyütecek, yatırımı artıracak, özel sektörü geliştirecek, istihdamı artıracak konulardaki harcamalarda destekleyici olacağız.

Onun için, bütün yapmış olduğunuz değerlendirmeler doğru ve bu konunun içerisinde boyutu olan hususlardır, saygıyla karşılıyorum ama bugün getirdiğimiz konu, başta, yılın başında söylediğimiz, siyaseten... Bundan önceki yıllarda da benzer sorun var, oldu. Hiç söylemediğimiz, hiç gündeme getirmediğimiz bir konu; ilk defa bu defa getiriyoruz. Neden? Hükümet olarak dedik ki: “2016 yılında asgari ücreti 1.300 liraya çıkaracağız.” Sonra dedik: “Bunu yıl sonuna kadar da koruyacağız.” Şu anda yapmış olduğumuz düzenleme, siyasette her zaman için söylediğini yapan bir Hükümet ve siyasal parti olarak onun gereğini yerine getirmek.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Yani genel olarak da eksik görülmesine rağmen, bütün siyasi partilerimizin de mutabakatının olduğu bir düzenlemeyi burada görüşüyoruz ve süratli bir biçimde de bugün, hemen aşağı raporu verdiğimizde Genel Kurulda da bugün gündeme alınması konusunda siyasi parti gruplarının bir ortak kanaati var. Onun için, biraz daha hızlanıyorum.

Sayın Koçer, buyurun lütfen.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben de bu ortak kanaati tekrar vurgulamak için söz almış bulunuyorum. Özellikle, Sayın Bakanımızın yapmış olduğu sunumla, 2017 bütçesinin hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyorum. Önümüzdeki günlerde müzakeresini hep birlikte yapacağız.

Asgari ücretin 1.300 lira olarak belirlenmiş olması ve bunun altında kalan çalışanların yeniden 1.300 seviyesine çıkarılmasıyla ilgili yapılacak çalışmayı tabii ki destekliyoruz. Bu konuda grubumuz adına ben de bunu özellikle vurgulamak istiyorum.

Kamu alacaklarının yapılandırılmasıyla ilgili, kamuoyundan bir beklenti var, sürenin uzatılması talebi var. Bununla ilgili son şey nedir? Okuduğumuz bazı şeyler var şu anda sosyal medyada dönen. Biz de uzatılması noktasında görüş bildiriyoruz grup olarak, tabandan gelen bu talebin şey olmasıyla ilgili...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Biraz önce Sayın Başbakanımız kamuoyuyla paylaştı, şu anda hazırlanıyor Bakanlar Kurulu kararı. Başvuru süresini 25 Kasım'a kadar uzattık ama şunu da ifade edeyim: Sadece başvuru süresini uzattık. Biliyorsunuz, bu, yeniden yapılandırma kanununun başvuru süresine bağlı olarak ödeme süreleri de var. Dolayısıyla, vergide ilk taksit kasım ayı içerisinde ödenecekti, burada herhangi bir süre uzatımı yapmadık, kasım ayında vergi taksiti yine ödenecek. İlk sosyal güvenlik prim taksiti aralık ayında ödenecekti, orada da bir değişiklik yapmadık. Yani bir yanlış anlaşılma olmasın, süresini uzattığımız sadece başvuru süresidir, normal taksit süreleri kasım ve aralık olarak aynen kalmıştır.

Bunu neden böyle yaptık? Buradaki temel sebep de herhangi bir şekilde kasım ayını aralığa aktarırsak eğer, o zaman, biliyorsunuz, ya aralıkta ya da ocakta 2 taksiti aynı anda ödemek zorunda kalacaktı vatandaşımız, yani hem vergiyi hem de sosyal güvenlik primini aynı anda ödemek zorunda kalacaktı. Vatandaşlarımız bakımından böyle bir zorluk çıkmasın diye sadece başvuru süresini uzattık, taksit ödeme süreleri kasım ve aralık olarak devam ediyor.

Ve yine komisyonlarınızın bilgisinde, bu yasanın en önemli özelliklerinden bir tanesi de yasadın yararlanabilmek için ilk 2 taksitin mutlak surette ödenmiş olması gerekiyor. Onun için, vatandaşlarımız ekim sonuna kadar olan başvuruyu Kasım 25'e kadar yapacaklar ama sakın ihmal etmesinler, kasımda ve aralıkta ve vergi için tekrar ocakta ve SGK için şubatta yapacakları ilk 2 taksitlik ödemeyi aksatırlarsa o zaman kanun hükümlerinden yararlanamaz duruma düşüyorlar. Onun için, sizlerin aracılığıyla da duyurmuş olayım, vatandaşımızın büyük bir teveccühü var.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, bunu bir basın toplantısı aracılığıyla duyurmanızda fayda var.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ayrıca onu da yaparız. Sizi bulmuşken, bu kadar hazırunu, onu da ifade etmiş olayım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Demiröz, buyurun lütfen.

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Öncelikle, Plan ve Bütçe Komisyonunun üyesi değilim, bunu biliyorsunuz ama bütçe sunumu deyince... Gerçekten, bunu dinlemekten zevk aldım.

Öncelikle, bu teklifle ilgili son üç aya girildiği için, tabii, biraz belki üzerinde çalışılması gereken bir teklif. Arkadaşların dediklerinin bazı doğru yanları var. Bir kısmının da ücreti 80 lira düşüyor veya 70 lira düşüyor ama 1.300'ün altına düşmediği için o, hiçbir şey alamıyor. Yani, bununla ilgili önümüzdeki yıl daha kalıcı bir kanun metni getirilebilir. Biz de çalışalım bu konuda.

Onun dışında, bütçenizin hayırlı olmasını diliyorum. Doğrusu, parlamenter sistemin son Maliye Bakanı olarak sizi tebrik ediyorum, ekibinizi de kutluyorum, ülkemize yararlı olsun diyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Demiröz, çok teşekkür ediyorum yeni bir tartışma mecrasını oluşturduğunuz için. Ayrıca, itinayla yaptınız bu işi.

Buyurun Sayın Temizel.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Sayın Demiröz'ün tahriri olmasaydı da söz isteyecektim ama.

BAŞKAN – Peki.

Biraz ağır tahrir var burada.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Allah bu ülkeyi parlamenter sistemden ayrı koymasın.

Öncelikle şunu söyleyeyim değerli arkadaşlar: Bu yasayı yaptığımız zaman içinde bir buruklukla çıkacaksınız buradan, bunu çok net bir şekilde görüyoruz. Herkes asgari ücretli ama aile durumları nedeniyle 50 lira, 60 lira, 80 lira fazla asgari geçim indirimi alan insanların bu hakkını ortadan kaldıramazsanız böyle bir düzenlemeyle. Asgari ücret, asgari ücret. Onunki de 1.300 lira, onunki de 1.300 lira. “2 çocuğu, 3 çocuğu, 4 çocuğu var.” diyerek bu insanın maaşını niye azaltırsınız ki asgari ücretli olarak? Dolayısıyla, zaten bunu devlet karşılıyor. Onlar açısından herhangi bir şey söz konusu değil. Dolayısıyla, sadece son bir defa daha düşünün diye söylüyorum. Üç aylık bir uygulama yapıyorsunuz, üç aylık bir uygulama yapıyorsunuz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım, bir açıklama yapabilir miyim bununla ilgili?

BAŞKAN – En son size söz vereceğim Sayın Bakan.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Üç aylık bir düzenleme yapıyorsunuz. Türkiye'nin şu koşullarında yeniden bu asgari ücret tartışmasını gündemin birinci sırasına oturtmanın bir anlamı yok. Dolayısıyla, bekârlara tanınan bu indirim hakkını, AĞI'yi -kısaltması AĞI'dir, bizim hep “AĞI, AĞI” diye kaldığı için aklımızda, onun için AĞI deyip duruyorum. Belki kimse anlamamıştır “Ne demek bu AĞI? diye-bunu bütün asgari ücretlilere uyguladığımız anda bu üç aylık süre içerisinde Türkiye'de en azından bir toplumsal huzuru sağlamış olacağız.

Bu konuya son bir defa daha dikkatinizi çekmiş olayım.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, buyurun.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şimdi, tabii, Sayın Bakanımız -söylediği husus-meseleyi farklı bir noktada değerlendiriyor. Asgari geçim indirimi uygulamasını bir kısım asgari ücretli için yılın son üç ayında yapılamaz hâle getirildiğini ifade ediyor Sayın Bakan. Şimdi, buna, Sayın Bakanım, katılmam mümkün değil. Neden? Açıkça izah edeyim size: Evli, 2 çocuklu veya 3 çocuklu bir kişi için önce bordro üzerinde gelirin geldiği tutar itibarıyla, toplam vergi matrahı tutarı itibarıyla o

tutarı hesap ettikten sonra bir vergi oranı uygulanıyorum. Yani, evli, 3 çocuklu birisi için onuncu ayda geldiği toplam bir vergi matrahı var. Eğer vergi dilimi itibarıyla gelir yüzde 20'lik bir dilime gelmişse o zaman o vergi ona göre hesaplanıyor. Bu artıyor, bakın, bu artıyor yani hukuken bu artıyor. Peki, ben bu kişinin asgari geçim indirimi hakkını elinden alıyor muyum? Hayır, son üç ayda da asgari geçim indirimi önceki aylarda olduğu gibi aylarda olduğu gibi aynen devam ediyor. Dolayısıyla, sakın, şöyle bir yanlış anlaşılmayı meydana vermeyelim: "Bu düzenlemeden yararlanamayanların asgari geçim indirim hakkı elinden alınıyor." demek doğru değil. Sadece vergi arttığı için, hesaplanan vergi...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Bir dakika, o zaman biz yanlış anladık bu kanunu.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bakın, şöyle -arkadaşlar bana rakam verseydi, oradan söyledim- çok basit: Onuncu ayda 12.600 lirayı aşan bir geliriniz var. Normalde vergi matrahı çarpyı 12.600 liraya kadar olan kısım için kanunda öngörülen maktu rakam, üzeri olan kısım için de yüzde 20... Dolayısıyla, ekim ayına geldiğinde bu kişi için yani evli, 3 çocuklu olan kişi için hesaplanan vergi bir önceki aya göre artacak ama asgari geçim indirimi tutarını ben o artan rakama göre uygulayacağım için kişinin eline geçen net rakam azalacak. Asgari geçim indiriminden yine yararlanacak mı? Evet, yararlanacak. Hiçbir şekilde asgari geçim indiriminden yararlanamama gibi bir durum söz konusu değil. Sadece vergisi artıyor.

Diğer taraftan, asgari ücretlilerden bir kısmı...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – O zaman tersi olacak, asgari ücretten yararlanamayacak Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, öyle değil, çok basit, Sayın Bakanımız anladı sanıyorum.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Sayın Bakanım...

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Söylüyorum, bir dakika, tahta olsaydı izah ederdim, şöyle: Geliriniz 15 bin lira, 15 bin liranın 12.600 liraya tekabül eden kısmından kaç lira vergi alıyorsunuz arkadaşlar? 12.600 liraya kadar yüzde 15, 30 bin liranın 12.600 lirası için 1.890 lira. Bakın, 1.890 lira. Ekim ayında evli, 3 çocuklu birisinin asgari ücreti kaç lira oluyor vergi matrahı toplamında? Diyelim ki 15 bin lira oluyor. Bakın, 15 bin lira oluyor. 12.600 lira için 1.890 lira, 12.600 lira ile 15 bin lira arasında olan rakam için ise yüzde 20 hesaplanacak. Dolayısıyla, bir önceki aya göre hesaplanan vergisi daha fazla oldu, değil mi? Diyelim ki daha önce vergi, atıyorum, 250 liraydı bir önceki ayda hesaplanan vergi, asgari geçim indirimi uygulanmadan önceki vergi 250 liraydı, bu durumda 300 lira oldu. Şimdi, asgari geçim indirimi, ikinci yarı için rakam zaten belli. Dolayısıyla, diyelim ki 120 lira asgari geçim indirimi, 250 liradan 120 liraya düşerken, bu sefer 300 liradan 120 liraya düşüyor. Yani, kişinin gelirinde azalma meydana geliyor ama kanundan gelen asgari geçim indiriminden bire bir yararlanıyor. Sadece şunu söyleyebilirsiniz: Mevcut duruma göre, asgari ücretlilerden bir grup, önceki durumdan daha fazla asgari geçim indiriminden yararlanıyor yani bekâr birisi için yüzde 50 olan asgari geçim indirim oranı yüzde 70 oluyor, yüzde 78 oluyor. Dolayısıyla, diğer grupların hiçbirinde asgari geçim indiriminden yararlanılan kısmında bir azalma meydana gelmezken, 1.300 liranın altına maaşları düşenlerin asgari geçim indiriminden yararlandıkları tutar artırılmış oluyor. Onun için şu konuda mutabık kalalım: Bu düzenleme hiç kimsenin yararlanmış olduğu asgari geçim indirimini fiili veya dolaylı olarak hiçbir şekilde etkisiz hâle getirmiyor. Olan farklılık ne? Hesaplanan verginin yukarıya gitmesi.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Bakanım, sonuçta azalıyor, bu AGİ'dir veya asgari ücrettir, fark etmez ki. Vergidir veya AGİ'dir, fark etmez o, sonuçta azalıyor.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Öyle ücret geliri elde edenler var ki şubat ayında bu gelir vergisi tarifesinden dolayı ücreti azaldı, ocak maaşına göre şubatta maaşı azaldı. Öyle gelir grupları var ki nisanda maaşları azalmaya başladı, öyle gelir grupları var ki haziranda, öyle var ki eylülde oldu. Dolayısıyla, ben baştan beri ne söylüyorum? Artan oranlı bir sistemde gelir vergisi tarifesinin yapısına bağlı olarak gelir, aylar itibarıyla değişir, azalan bir trend çizer. Nitekim, biz ücret hesaplamalarında, toplu sözleşme görüşmelerinde hep gelir vergisi tarifesindeki vergi oranındaki değişime bağlı olarak ücret pazarlığı yaparız. Onun için bugün burada asgari ücretli olarak bu sorunu niye gündeme getirdik? Bundan önceki yıllarda asgari ücretli olup da geliri düşmeyen yok muydu? Vardı. 2015’te de vardı, 2014’te de vardı. Peki, biz bu sene niye bunu konuşuyoruz? 2016’nın başında bir söz verdik, dedik ki: “Asgari ücreti 1.300 lira yapacağız.” Peki, “1.300 lira” dediğimiz asgari ücret, kimin asgari ücretiydi? Bekâr bir kişinin asgari ücretiydi. Aslında, evli, 3 çocuklu bir kişinin asgari ücreti 1.300 lira değil, 1.384 liraydı. Dolayısıyla, hepimizin hep beraber üzerinde konuştuğumuz rakam 1.300 liraydı ve bu bekâra tekabül ediyordu. Şu anda da artan orandan dolayı bütün ücretliler açısından geçerli olan aylar itibarıyla farklı ücret, net ücret gerçekleştirmeleri burada da oldu ama hep beraber -siyaseten siz de destek veriyorsunuz, teşekkür ediyorum- “Hiçbir şekilde gelir 1.300 liranın altına düşmesin.” dedik.

BAŞKAN – Sayın Temizel, buyurun.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Şimdi, Sayın Bakanım, vergi tarifelerinin müterakki olması ve vergi adaletini sağlamaya dönük bu düzenleme nedeniyle herhangi bir itirazı ve herhangi bir karşıtlığı dile getirmiyorum.

İki: “Asgari ücret 1.300 lira olarak ve net olarak ödenecektir.” diye -bu “net” ifadesini asla kimse unutmuyor- sözlerimiz var. Bu Parlamentodan da böyle bir yasa çıktı. Asgari ücretin üzerine ödenen asgari geçim indirimleri vergide adaleti sağlamaya dönük olarak ve çalışanlar, emeğiyle geçinenler açısından pozitif ayrımcılığın gereği olarak onlara verilen bir haktır, bu da tamam.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Kimsenin hakkını elinden almıyoruz.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Doğru.

Şimdi, buraya kadar geldik ama çocuğu olmayan, dolayısıyla, ilave herhangi bir gelir, AGİ almayan kişiler açısından biz 1.300 lirayı sabit tuttuk.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yani, artırdık onların AGİ’sini.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Evet, onları sabit tuttuk ama çocuğu olanlar açısından onu sabit tutmadık çünkü çocuklarına verilen bir hakkı oradaki.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır ama düşürmedik.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Onu düşürmediniz ama ona ilave olarak yani bekâra verdiğiniz şeyi ona vermediniz.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ama bakın Sayın Bakanım, asgari geçim indirimi sistemlerinin veya asgari geçim standardı sisteminin uygulandığı ülkeler vardır. Bu ülkelerde gelirin vergi nedeniyle herhangi bir şekilde belli bir miktarın altında hiçbir şekilde düşmemesi öngörülür.

Şimdi, biz iki ayrı politikayı bir araya getiriyoruz. Bakın, bugüne kadar asgari geçim indirimi uygulamasını kişinin şahsi, medeni ve çocuk durumuna bağlı olarak farklılaştırıyor idik. Bu politikamızda bir değişiklik yapıyor muyuz? Yapmıyoruz. Peki, bu politikaya ne yapıyoruz? İlave bir politika daha getiriyoruz. Diyoruz ki: Kişinin geliri ne olursa olsun, asgari bir tutarın altına düşmesin. Burada bu tutara düşmemesi gereken sosyal gruplar kimse medeni ve şahsi durumuna bağlı olmaksızın

asgari geçim indirimi standardı olarak belirlediğimiz 1.300 liranın altına düşmemesini sağlıyoruz. Şimdi, bu şu anlama mı geliyor? Bunları niye böyle yapıyorsunuz demek mümkün mü? Yapmamız lazım çünkü diyoruz ki: Hiçbir şekilde kimsenin geliri 1.300 liranın altına düşmesin. Birçok ülkedeki vergi sistemlerinde asgari geçim standardında bu sistem vardır. Aynı ülkelerde yine çocuk sayısına bağlı olarak ilave bir politika seti de vardır. Onun için ikisi birbirinin alternatifi değildir, ikisi ayrı ayrı politika tercihleridir, ikisi de bir araya gelebilir.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Şimdi, Sayın Bakanım, bunu yaşadığımız zaman, daha doğrusu hemen yarın göreceksiniz pek fazla uzun beklememize gerek kalmayacak, önümüzdeki haftadan itibaren de kırk gün beraberiz. Dolayısıyla, bu kırk gün boyunca bu olayı da göreceğiz. Söylemeye çalıştığımız konuyu çok net bir şekilde yani burada çok açık olarak herkes de gördü ki asgari ücret dışında özel olarak da sosyal adaleti sağlamaya dönük olarak başka unsurları hesaba katarak birisinin vergi tarifesinden olan kaybını telafi edemezsiniz. Biz de onu diyoruz. Söylemeye çalıştığımız olay elbette ki müterakki tarife olacak keşke asgari ücret değil de ücretlerin tabanını -taban ücret diyelim onların hepsine- 3 bin lirada başlatırsaydık de ilk aşamadan itibaren hepsi müterakki gelir tarifesine girseydi, burada girmiyor. Biz o nedenle ben “Bir güvenilirlik testinden, sürecinden geçiyoruz.” derken bunu kastettim sadece. Biz bunun sözünü kesin olarak... Ben şahsen kırk iki yıllık maliyeci olarak söylüyorum, ben bunu neresinden okursam okuyayım benim gördüğüm gibi anlarım, neresinden bakarsam bakayım. Yani 1.300 lira asgari ücretimizi kesin veriyoruz. Daha önceden kazanılmış hak olan sosyal haklar nedeniyle de kimsenin bir kaybı olmayacak. “Şimdilik böyle yapmıyoruz, farklı şekilde yorumluyoruz.” da diyebilirsiniz, o ayrı bir olay ama yorumlamamanız gerekir, bu başınızı ağrıtır, sıkıntı yaratır diyorum sadece.

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Temizel.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ben, şimdi, Sayın Bakanı ikna edemeyeceğimizi anladım, ben biraz Komisyona oynayacağım Sayın Bakanım çünkü sizi ikna edemeyeceğiz o belli.

Değerli arkadaşlar, bir kez daha tekrar etmek istiyorum:

BAŞKAN – Siz görüşmeler başladığından beri nereye oynuyordunuz ki Sayın Paylan?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Vallahi, Sayın Bakan çok katı...

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok bunu çalıştık ya, arkadaşlar...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Niye? Ama bakın, şunu söyleyeceğim: Ben AK PARTİ’li arkadaşlarımın gözünden artık anlıyorum, hep kafa sallıyor, hep onay veriyorlar biz konuşurken ama Hükümetten bir esneme... Ben görüşme başladığından beri bu çocuk meselesi devreye geçince...

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yarın gelip anlatacağım size SGK’dan rakamları da alıp...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Evet, görüşme başladığından beri, çocuk meselesi gündeme getirilmesinden beri AK PARTİ’li arkadaşlar hep kafa sallıyor, onay veriyorlar bize ancak...

BAŞKAN – Çocuğa mı?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Evet, çocuğu olanın maaşı düşmemesine ama Sayın Bakan bir esneme göstermediği için hâlâ oradan bir işaret bekleniyor. Ama bizim irademiz arkadaşlar, gelin bir önerge verelim. Bakın, 7 milyon asgari ücretli var iddia ediyorum –rakamları ben istatistiklere bakıp çıkardım- 5 milyonunun ücreti düşecek. 7 milyon asgari ücretlinin 5 milyonunun ücreti düşecek. İddia ediyorum; aksi yönde ise çıkarsınlar. 7 milyon asgari ücretlinin...

KASIM BOSTAN (Balıkesir) – Bu kanunla mı düşecek?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, biz bu kanunla düzeltmezsek yani 1.380 lira alan 2 çocuklunun maaşı...

BAŞKAN – Yani zaten var olan bir şey...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Düşecek, 7 milyon kişinin...

BAŞKAN – Arkadaşlar, malumun ilamını yapıyor Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ben de diyorum ki, malumun ilamını yapıyorum evet, 7 milyon kişiden 5 milyonunun düşecek ve siz bekârları sevindireceksiniz, çocukluları üzeceksiniz. Sizin politikalarınıza aykırı. Bir kez daha bunun çağrısını yapıyorum. “Asgari ücret bekâra 1.300 vereceğim.” dedi. Geri kalanı sosyal haktır zaten; 2 çocuğu olanın 80 lira alması...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bu konuda...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bitireyim Sayın Bakan.

BAŞKAN – Sayın Bakan, açmadım mikrofonunuzu daha.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bitireyim ama yani müsaade edin, bitireyim.

Bu 80 lira sosyal bir haktır. Hani siz de “Sosyal hakları genişletiyoruz.” diye iddia eden bir iktidarsınız burada daraltmış olacaksınız 2 çocuğu olanın... Yarın 5 milyon kişi...

BAŞKAN – Sayın Paylan, daraltma yok da “düzeltmediniz” diyebilirsiniz ama “daraltıyorsunuz” yanlış bir söylem.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ben daraltmıyorum diyorum.

BAŞKAN – Evet.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ben çağrımı yapıyorum son kez, daraltmıyorum gelin arkadaşlar.

BAŞKAN – Daralmasını diyorsunuz yani.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ve maliyet de 1,2 milyar geçmeyecek 7 milyon olduğu için.

Bakanın şu anda çıkardığının maliyeti de 600 milyon lirayı geçmez, 1 milyar lirayı gözden çıkarmıştı. Gelin arkadaşlar, bunu elbirliğiyle yapalım ve hiçbir asgari ücretlinin maaşı düşmesin şurada üç ay için.

BAŞKAN – Sayın Paylan, muradınız anlaşılmıştır.

Teşekkür ediyorum.

Sayın Öztürk...

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Şimdi burada söz konusu olan, vergi dilimindeki artıştan dolayı verginin artmasıdır, yoksa AGİ'nin düşmesi değil, öyle bir şey kalkmıyor. Kaldı ki sadece asgari ücretlinin değil bütün ücretlilerin vergi dilimi neticesinde ücretlerinde düşme oluyor başından beri. Ha bu, tartışılır; ileriki zamanlarda gelir

vergisini düzenlerken ayrıca tartışırız ama bugünkü konu asgari ücretin 1.300 lira net olmasıdır; aksi takdirde biz bu düzenlemeyi yapmazsak bekârın da asgari ücreti 1.300 liranın altına düşecek. Bunu düzeltiyoruz bugün.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Öztürk.

Sayın Kalaycı, buyurun.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkür ediyorum.

Aslında Sayın Bakanım, bizlere rakam verseniz belki bu kadar tartışmazdık. Şöyle; yani asgari ücretlinin, bekâr olanın, evli olanın, evli 1 çocuklu, evli 2 çocuklu, evli 3 çocuklu olanın yüzde 20'ye hangi ayda takıldığını ve kaç lira azaldığını... Yani benim gördüğüm, bekâr bir asgari ücretli, bu üç aylığına evliymiş gibi, çocukluymuş gibi muamele görecektir. Yani asgari geçim indirimleriyle ilgili sistemi zorluyoruz, onu bozuyoruz; onun dışında ben bir şey görmedim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Buyurun Sayın Kuşoğlu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim.

Sayın Bakanım, demin maliyetiyle ilgili bir şey söylediniz “Biz hesapladık.” dediniz de. Şimdi bu, Sayın Paylan’ın dediği gibi 5 milyon kişiye itiraz etmiyorsunuz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – 7 milyon kişi.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – “7 milyon asgari ücretli var 5 milyonunu ilgilendiriyor.” diyor.

GARO PAYLAN (İstanbul) – 5 milyonu çocuklu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – 5 milyonu çocuklu.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Buradaki madde ele geçen ücret 1.750 liraya kadar olan grupları kapsıyor. SGK kayıtlarına göre de asgari ücret alan kişi sayısı 7 milyon civarında.

Arkadaşlar bu kişilerin çocuk sayısına, bekâr olup olmadığına göre bakıp bu çalışmayı yapıp bu maliyeti getirdiler bize. .

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Bakanım, kişi başına maliyet 7 milyon kişi için 50 lira olsa ki 50 lira ortalama olarak...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, bir yıl üzerinden onu çıkarıyorsunuz, üç ay.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ee, 1 lira ila 70 lira arasında ya kişi başına maliyet; öyle dediniz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Evet.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – 50 lira olarak hesaplasak 5 milyon kişi için 250 milyon lira aylık üç ayda 750 milyon lira yapar.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ee, tabii, 7 milyon diyoruz ama sayıyı. 7 milyon kişi.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – 7 milyon deseniz, 7 milyon desek 350’den 1 milyar 50 milyon lira yapar yine.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tamam, biz zaten 1 milyar diyoruz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ee, işte, hepsini yaptığımız zaman bu rakam geliyor ya, fazlasıyla yaptığım zaman geliyor bu.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır, bir dakika...

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu, kimisi 70 liradan alıyor, kimisi 10 liradan alıyor, kimisi...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ben ortalamadan aldım, ortalaması 50 liradan aldım.

BAŞKAN - Aşağı yukarı 40 küsur lira civarında bir rakam ortaya çıkıyor.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ortalaması 30 lira.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ben 50'den aldım ya. Dediğim gibi...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır, siz şöyle bir yanılığınız içindedir, siz sanıyoruz ki 7 milyonun içerisinde yani bu 1.674 lira ile 1.750 lira arasında maaşları olan da önemli bir grup var. O grubun...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Bakan, kişi başına size maliyeti 50 lira olsa... 50 liradan fazla olur mu?

BAŞKAN – Sayın Bakanım, bir şey söyleyeceğim, bununla ilgili Sayın Kalaycı'nın da söylediği gibi bir tablo var mı elinizde?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yani, Sayın Kalaycı kişi başında istiyor.

BAŞKAN - O zaman bir beş dakika bir ara vereyim, şu tabloyu bir hazırlayın onu alalım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkan, bir dakika...

BAŞKAN - Arkadaşlar, görüşmelere 17.30'a kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.21

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 17.46

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: Mehmet Şükrü ERDİNÇ (Adana)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Emine Nur GÜNAY (Eskişehir)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, 1’inci Birleşimin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Görüşmelere kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Sayın Bakanım, tam kapatırken özetle, arkadaşlarımız şunu ifade ediyorlardı: Bir, bu tabloyu istemiştik. İkinci söylenen şey, asgari ücretle AGİ’nin birbirinden bağımsız unsurlar olduğu konusunda bir saptama var. Biz asgari ücretin 1.300 liranın altına çekilmemesini ifade ederken, bunun, asgari geçim indiriminin miktarının yükseltilmesiyle bu aradaki farkın kapatılıyor olmasının aslında çok da doğru bir düzenleme olmağı gibi bir kanaat var. Bunlara bir cevap alabilirsek... Ondan sonra da 1’inci maddeyi oylatacağım.

Buyurun.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Değerli Başkanım, tabii, prensipte ortaya koyduğumuz yaklaşım, asgari ücretin her hâl ve takdirde 1.300 liranın altına düşmemesiydi. Bunu sağlamak için farklı yöntemler var, farklı imkânlar var. Sosyal güvenlik prim oranlarında, miktarlarında da değişiklik yapabiliriz. Nitekim, hatırlarsanız, bu asgari ücret artışına bağlı olarak ortaya çıkan maliyeti karşılamak amacıyla işletmelerimizin hesapladıkları sosyal güvenlik primi tutarından kişi başına belli bir rakamı, 100 lirayı düştük ve o meseleyi böyle çözdük. Dolayısıyla, bugün, burada konuştuğumuz konuda da asgari geçim indirimi yoluyla bu meselenin çözümü yöntemlerden bir tanesiydi. Biz, Çalışma Bakanlığıyla bir araya geldik. Hatırlarsanız, geçmişte de hep söyledik, “Çalışma Bakanlığıyla bir araya geleceğiz, asgari ücretin hiçbir şekilde 1.300 liranın altına düşmemesi için ne yapabiliriz, hangi yöntemi kullanabiliriz, beraber çalışacağız.” dedik. Sosyal güvenlik primi işçi primi tutarı üzerinden indirim yapabilirsiniz, damga vergisi üzerinden indirim yapabilirsiniz vesaire. Bunların içerisinde yani farklı yöntemler içerisinde en uygun yöntemin asgari geçim indirimi yöntemi olduğunu gördüğümüz için bunu bir yöntem olarak getirdik.

Buradaki birincil amacımız, hiç kimsenin asgari ücretinin 1.300 liranın altına düşmemesiydi. Bunun için, bu tartışmaları getirirken, asgari geçim indirimi üzerinden bir tartışma başlatalım diye getirmedik. Çok pratik, “Meseleyi en kısa şekilde, en kısa yoldan nasıl çözebiliriz?” düşüncesiyle yapılan bir çalışmanın sonucundadır. Ama bunun dışında, vergi sisteminin genelinde, ücretlilerin vergilendirilmesi nasıl olmalıdır, artan oranlık nasıl işlemelidir? Bu konuları ayrı bir platformda tartışabiliriz yani biz, bugün, 1.300 dediğimiz meseleyi çözmek için farklı bir formülasyonla da karşınıza gelebilirdik yani primler üzerinden de bir formül getirebilirdik. Onun için, bu konuda genel yaklaşımımızın ve önceliğimizin hiç kimsenin maaşının 1.300 liranın altına düşmemesi olduğunu bilmenizi özellikle isterim. Onun dışında, ifade ettiğiniz kaygılar önemli kaygılardır. Bunu, hep beraber ilerleyen zamanda Gelir Vergisi Kanunu Tasarısı içerisinde de konuşmak mümkündür.

Rakamlar konusundaysa bana müsaade ederseniz, bu çalışmayı baştan itibaren SGK'daki ekip yaptı, Genel Kurulda, belki yarın gelecek bu, o zamana kadar...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bu gece gelecek.

BAŞKAN – Herhâlde bu gece Genel Kurulda.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şu anda arkadaşlar o teknik çalışmayı yapıyorlar. Ben de aynı şeyi istiyorum yani herhangi bir şekilde... O zamanki teknik çalışmalardan çıkan rakam bu olduğu için bunu ifade ettim ve bugün değil, bu çalışmayı ilk açıkladığımız zamanda da Bakanlar Kurulunda da ben bu rakamı ifade ettim. Bu rakama ifade ederken de Sosyal Güvenlik Kurumunun çalışmalarını esas alarak yaptık, ilk bakışta kabaca hesapladığımız zaman farklı rakamlar söylenebilir ama bir görelim bakalım, teknik rakamlar gelsin, farklı bir şey varsa onu da açık bir şekilde söyleriz, kimseden rakam saklamak, rakamı olduğundan farklı göstermek gibi bir düşüncemiz asla olamaz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakan, sonuç olarak rakam eğer ki farklıysa politikanız değişecek mi? Şu anlamda soruyorum: Diyelim ki bunun maliyeti benim iddia ettiğim gibi 500 milyon liraysa, politikanız değişecek mi? Çünkü kabataslak bir hesap var, 7 milyon insanın tamamı bundan yararlınsa -bakın, tamamı- 21 milyon maaşa tekabül eder yani üç ayda 21 milyon maaşa tekabül eder. Tamamının da bekâr olduğunu farz edelim, 70 liradan, 1 milyar 470 bin lira maliyet yapar. Çok basit bir hesap, bunda şeye gerek yok. Eğer ki 21 milyon maaşı ortalama 50 lira maliyetten saysak 1 milyar 50 milyon lira yapar. Benim iddia ettiğim gibi de 40 lira ortalamadan saysak bunu -çünkü en az yarısının evli olduğunu düşünüyorum ve en az yarısının 2 çocuk sahibi olduğunu düşünüyorum- 21 milyon maaş 40 liradan 840 milyon lira eder. Böyleyse, siz 1 milyar lirayı gözden çıkardınız mı? Çıkardıysanız, bunu değiştirelim mi? Bu anlamda bir irade koyalım, hep beraber 7 milyon insanı da sevindirelim. “Yok, hayır, ben dönmem.” diyorsanız “500 milyon liraysa dönmem.” diyorsanız takdir...

BAŞKAN – Öyle değil canım. Zaten “7 milyonun tamamı faydalanıyor.” diyor Sayın Bakan.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, faydalanmıyor, 7 lira faydalanıyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım, şimdi şunu açıkça ifade etmek gerekir: Önce bütçeden gözden çıkaracağımız bir rakam belirledik de ondan sonra oturduk bu çalışmayı yaptık; böyle bir şey söz konusu değil. Bakın, bizim ilkesel olarak bir kararımız var. Hiç kimsenin geliri 1.300 liranın altına düşmesin. Farklı alternatifler var. Bu alternatifler içerisinde en kolay uygulanabilir alternatif asgari geçim indirimi alternatifidir olduğu için bu yöntemi tercih ettik. Bu kararı verdikten sonra da arkadaşlara “Bunun maliyetini çıkarın.” dedik ve Sosyal Güvenlik Kurumu o dönemde teknik çalışmalarda ifade edilen rakamlar itibarıyla bunun bütçeye 1 milyar lira maliyeti olduğunu söylediler ve biz de bunu bütün teknik çalışmalarda, kamuoyuna yaptığımız bütün açıklamalarda kullandık yani Maliye Bakanlığı olarak kendimizin hesapladığı bir rakam da değil. Onun için, şöyle bir görüş asla söz konusu değil: “Rakam şu olursa kabul edecek misiniz, bu olursa kabul edecek misiniz?” diye bir yaklaşım olamaz. Burada bir mesele var, bu meseleye bir bakışımız var. O meseleye bakışımız ne? Bizim siyaseten söylediğimiz bir şey var: “Kimsenin geliri 1.300 liranın altına düşmeyecek.” Onu yapıyor muyuz bu düzenlemeyle? Yapıyoruz. Onun dışında, sizin gündeme getirdiğiniz diğer konular ayrı bir konu, tartışılır, konuşulur, o konuda farklı fikirler üretilir, onlara bir şey demiyorum ama meseleyi sanki bir pazarlığa dönüştürüp de “Hadi bakayım, bu rakama sığdırsam şöyle olur.” derseni tartışmanın seviyesi o zaman kaybolur. Yapmayın.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Pazarlık değil, vatandaş için.

BAŞKAN – Şöyle ifade etmek lazım Sayın Paylan.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Vatandaşı ben sizden daha çok düşünüyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakan, vergi dilimleriyle oluşan bir kaybın asgari geçim indiriminin asgari ücretle ilgili olan kısım ile ilgili olarak yükseltilmesiyle bir telafisi söz konusu. Bu, vergiyle oynanarak da telafi edilebilirdi ama bu sefer bunu sadece asgari ücretle sınırlamanız mümkün değil, bütün ücret dilimlerini tetikleyecek bir düzenleme olurdu yani çok daha yüksek ücretlerde de tabanda 1.671 liraya kadar olan brütlerde yükselmeye ya da vergi diliminin 1'inci basamağında bir yüksekliğe sebep olurdu. Onun için, böyle bir yöntem benimsendi ama zaman içerisinde tam rakamları da çıkarırlar ama 1 milyar lira olarak Sayın Bakanın burada söylemiş olduğu bir şey vardır. Neticede, olumlu bir düzenleme.

Bu olumlu düzenlemenin 1'inci maddesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

Madde 2 – Bu Kanun 1/10/2016 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

Madde 3 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli üyeler, görüşülmekte olan teklif metninde kanunların hazırlanmasında uygulanan esas ve usuller çerçevesinde kanun tekniğine uygunluğun sağlanması için gerekli düzenlemenin yapılması ve madde numaralarının yeniden düzenlenmesi, önergelerle yapılan değişikliklerin kanun sistematığına uygun olarak metne yerleştirilmesi, anlama açıklık kazandırılması amacıyla redaksiyona tabi tutulması, yürürlük maddesinin kabul edilen maddelere göre yeniden gözden geçirilmesi hususlarında Komisyon Başkanlık Divanına yetki verilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlar, muhalefet şerhleri herhâlde söz konusu olmayacak, aşağıda gündeme alınacak. Onun için, olmadığı beyan edildiği için muhalefet şerhleri için süre vermiyorum.

Özel sözcüler olarak Nejat Koçer, Emine Nur Günay, İbrahim Aydemir ve Ejder Açıkkanı'nın belirlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bir kez daha teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Hayırlı, uğurlu olsun.

Teşekkür ediyor ve birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 17.57